Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

2021 ЙИЛ – ЁШЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2021 йил 10 сентябрь, № 195 (7975) Жума

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ТАҲСИЛ ОЛАЁТГАН, ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ФАОЛИЯТИ БИЛАН ШУҒУЛЛАНАЁТГАН ИҚТИДОРЛИ ЁШЛАРНИ ЯНАДА ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Талаба ёшларни ўз устида мунтазам ишлаш ва илмий-тадқиқот фаолияти билан шуғулланишга ундаш, уларнинг истеъдодларини намоён этиш ва ижодий қобилиятларини ривожлантириш, билимли ва иқтидорли ёшларни янада қўллаб-қувватлаш, шунингдек, 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили"да амалга оширишга оид Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида:

1. 2021/2022 ўқув йилидан бошлаб:

а) **Ўзбекистон Республикаси Президенти давлат стипендияси квотаси**:

таянч докторантурада таҳсил олаётган докторантлар ва магистратура босқичи талабалари учун **икки баробарга оширилиб,** тегишлича **10 та** ва **22 та** этиб;

бакалавриат босқичи талабалари учун эса **ҳар бир олий таълим муассасасига 1 тадан** этиб белгилансин;

б) Қорақалпоғистон Республикасидаги олий таълим муассасаларида таҳсил олаётган иқтидорли талабаларни рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ ёзувчиси **Тўлепберген Қаипбергенов** ҳамда Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ шоири **Ибройим Юсупов номли давлат стипендиялари жорий этилсин**;

в) Ўзбекистон Республикаси Президенти ва номли давлат стипендиялари давлат олий таълим муассасаларининг **қўшма таълим дастурлари** асосида таҳсил олаётган ҳамда республикада фаолият юритувчи **хорижий олий таълим ташкилотларининг филиаллари ва нодавлат олий таълим ташкилотлари бакалавриат босқичи талабалари учун ҳам татбиқ этилсин.**

2. Белгилаб қўйилсинки:

Ўзбекистон Республикаси Президенти ва номли давлат стипендиялари танловларининг дастлабки босқичи олий таълим муассасаси томонидан ўтказилади ва танловнинг навбатдаги босқичига тавсия этиладиган талабгорлар тегишли **олий таълим муассасасининг профессор-ўқитувчилари ва талабалари иштирокида аниқланади**;

Ўзбекистон Республикаси Президенти ва номли давлат стипендиялари танловлари Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган тартибга мувофиқ Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида ташкил этиладиган комиссиялар томонидан ўтказилади;

қўшма таълим дастури асосида давлат олий таълим муассасасини, республикада фаолият юритувчи хорижий олий таълим ташкилотининг филиалини ёки нодавлат олий таълим ташкилотини тамомлаган Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки номли **давлат стипендияси соҳиби бўлган талабалар ҳам давлат олий таълим муассасаси магистратурасига** бакалавриатнинг таълим йўналишига мос ва турдош мутахассислик бўйича **кириш имтиҳонларисиз қўшимча давлат гранти асосида қабул қилинади**.

3. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги:

бир ой муддатда Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар ихтисосликлари рўйхати ҳамда Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мувофиқ таълим соҳаларини инобатга олган ҳолда таянч докторантурада таҳсил олаётган докторантлар ва магистратура босқичи талабалари учун **Ўзбекистон Республикаси Президенти** ҳамда бакалавриат босқичи талабалари учун **номли давлат стипендияларининг танлов йўналишлари рўйхатини** тасдиқласин;

ҳар йили бакалавриат босқичи талабалари учун Ўзбекистон Республикаси Президенти ва номли давлат стипендиялари квоталари бўйича таклифларни олий таълим муассасалари кесимида **Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш** учун киритиб борсин;

тизимида олий таълим муассасаси мавжуд вазирлик ва идоралар билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Президенти ва номли давлат стипендиялари танловларининг дастлабки босқичи **олий таълим муассасалари томонидан шаффоф, адолатли ва юқори савияда ўтказилишини таъминласин**.

4. Мазкур Фармонда белгиланган чора-тадбирларни амалга ошириш учун зарур маблағлар 2021 йилда Ўзбекистон Республикасининг республика бюджетидан биринчи даражали бюджет маблағларини тақсимловчи сифатида тегишли вазирлик ва идораларга ажратилган маблағлар доирасида молиялаштирилади, 2022 йилдан бошлаб эса Давлат бюджети параметрларида назарда тутилади.

5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1993 йил 5 февралдаги "Ўзбекистоннинг ўқувчи ёшларини рағбатлантириш чоралари тўғрисида"ги ПФ–555-сон Фармонига иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

6. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонунчилик ҳужжатларига мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

7. Мазкур Фармон ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб олий ва ўрта махсус таълим вазири А.Х.Тошкулов ҳамда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази директори М.М.Каримов белгилансин.

Фармон ижросини назорат қилиш, масъул вазирлик ва идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш Бош вазир ўринбосари Б.А.Мусаев ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси А.А.Абдувахитов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2021 йил 9 сентябрь

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ – ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ИСЛОҲОТЛАРИ МЕЪМОРИ

Сўнгги йилларда Ўзбекистон Республикаси Президенти, янги Ўзбекистон асосчиси Шавкат Мирзиёев томонидан амалга оширилган кенг кўламдаги ислоҳотлар таҳлили мамлакат ички ва ташқи сиёсатининг барча соҳасида муҳим ҳамда туб ўзгаришлар амалга оширилганлигини англатади.

Албатта, мамлакат Президенти лавозимидаги фаолияти натижалари, давлатимизда сайлов кампанияси бошланиши жараёнида, Шавкат Миромонович Мирзиёев номзодини Президентлик сайлови пойгасининг мутлақ етакчисига айлантиради. Мирзиёевнинг ҳокимиятга келиши билан сиёсий ва иқтисодий ҳаётда кенг кўламли амалий ўзгаришлар бошланди. Ўзбекистон иқтисодиётида либерал ислоҳотлар олиб борилди, давлат ва жамият ўртасида тўғридан-тўғри мулоқот ўрнатилди, сўз, дин ва эътиқод эркинликлари борасида туб ўзгаришлар қилинди, минтақа давлатлари билан муносабатлар янги босқичга кўтарилиб, мамлакатимизнинг халқаро майдондаги обрў-эътибори сезиларли даражада яхшиланди.

Янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшайлик!

Хусусан, иқтисодий соҳада Шавкат Мирзиёев даврида саноат тармоқлари иқтисодиётимиз "драйвер"ларига айланиши учун етарли шароитлар яратилиб, бундай омиллар, айниқса, тўқимачилик, саноат ва қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, мева-сабзавотчилик, фармацевтика ва туризм соҳаларида яққол намоён бўлди, бу соҳалар тизимли равишда қўллаб-қувватланди ва ривожланди.

Энг муҳими, **валюта бозоридаги ўзгаришлар**ни инқилобий деб баҳолаш мумкин, боиси Ўзбекистон фуқаролари ва корхоналари чет эл валютасини чекланмаган ҳолда бозор курси бўйича сотиб олиш ва сотиш имкониятига эга бўлди. Бундай ҳолат тарихимизда ҳали кузатилмаган. Маълумки, илгари маҳаллий аҳоли фақат "қора бозор"да чет эл валютасини сотиб олишлари мумкин эди, экспортдан тушган даромадни расмий курс бўйича сотишга мажбур бўлган корхоналар учун валюта чекловлари хорижий сармояларни жалб қилишдаги асосий тўсиқлардан бири эди.

Давлат корхоналарини ислоҳ қилиш тизимли равишда амалга оширилди, бизнес юритиш шартлари соддалаштирилди, экспортни рағбатлантириш механизмлари жорий этилди, мева-сабзавот маҳсулотларини экспорт қилишда монополияга барҳам берилди.

➡ 2

БМТнинг ГИЁҲВАНД МОДДАЛАРГА ҚАРШИ КУРАШИШ БЎЙИЧА МАХСУС ДАСТУРИ ТОШКЕНТДА ИМЗОЛАНАДИ

Аввал хабар берилганидек, шу кунларда Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Норбоева бошчилигидаги Ўзбекистон парламенти делегацияси Вена шаҳрида Парламентлараро Иттифоқ томонидан БМТ ва Австрия парламенти ҳамкорлигида ташкил этилган аёл спикерларнинг 13-саммити ва парламентлар раҳбарларининг 5-бутунжаҳон конференциясида қатнашмоқда.

Ҳамкорлик

Ташриф доирасида Сенат раҳбари БМТ Бош котиби ўринбосари, Гиёҳванд моддалар ва жиноятчилик бўйича бошқармаси ижрочи директори Гада Фатхи Вали билан учрашди. Унда БМТнинг Гиёҳванд моддалар ва жиноятчилик бўйича бошқармаси раҳбарининг Ўзбекистонга ташрифини ташкил этиш, ушбу ташкилотнинг Марказий Осиё мамлакатлари учун махсус дастурини қабул қилиш ҳамда гиёҳванд моддалар айланмаси ва уюшган жиноятчиликка қарши курашиш соҳасидаги ҳамкорликни кенгайтириш сингари масалалар кўриб чиқилди.

БМТнинг Гиёҳванд моддалар ва жиноятчилик бўйича бошқармаси ижрочи директори Ўзбекистонда Президент Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан амалга оширилаётган, Барқарор ривожланиш мақсадлари ва умумевропа принципларига тўла мос келадиган ислоҳотларга юқори баҳо берди. Унинг таъкидлашича, Ўзбекистон Республикасининг БМТ Инсон ҳуқуқлари кенгаши аъзоси этиб сайланиши мазкур ислоҳотларнинг жаҳон миқёсида эътироф этилишининг ёрқин исботидир.

"Давлат раҳбари томонидан коррупцияга қарши курашиш, болалар ва тизимли мажбурий меҳнатга бутунлай барҳам бериш, шунингдек, одам савдосига қарши курашиш борасидаги қабул қилинаётган қатъий чораларни тўлиқ қўллаб-қувватлаймиз. Тошкентдаги БМТнинг Гиёҳванд моддалар ва жиноятчилик бўйича бошқармаси минтақавий ваколатхонаси ташкилотнинг хориждаги энг йирик ваколатхонаси ҳисобланади. Бу эса Ўзбекистон билан ҳамкорлигимиз нақадар муҳимлигини кўрсатади", дея таъкидлади Гада Фатхи Вали.

Учрашув давомида томонлар БМТнинг Гиёҳванд моддалар ва жиноятчилик бўйича 2022 — 2025 йилларга мўлжалланган янги минтақавий дастурини имзолаш учун БМТ Бош котиби ўринбосарининг жорий йил ноябрь ойида Ўзбекистонга ташриф буюриши ҳақида келишувга эришди. Мазкур дастурнинг амалга оширилиши одам савдоси, коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги ҳуқуқбузарликларни ўрганиш, шунингдек, оила қадриятларини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари доирасида гиёҳвандликнинг олдини олиш бўйича ҳуқуқ-тартибот идоралари салоҳиятини ошириш имконини беради.

Шунингдек, БМТнинг Гиёҳванд моддалар ва жиноятчилик бўйича бошқармаси раҳбари Афғонистонда юз бераётган воқеалар муносабати билан минтақавий хавфсизликни таъминлашда муҳим роль ўйнайдиган идоралараро ва трансчегаравий ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон ташаббусларини қўллаб-қувватлашини билдирди.

«Халқ сўзи».

24 OKTABR 2021-YIL O'ZBEKISTON PREZIDENTI SAYLOVI

СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР ТОМОНИДАН ПРЕЗИДЕНТЛИККА КЎРСАТИЛГАН НОМЗОДЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛОВЧИ ИМЗО ВАРАҚАЛАРИ ТАҚДИМ ЭТИЛДИ

Кеча Марказий сайлов комиссиясига Ўзбекистон Халқ демократик партияси тегишли ҳужжатлар ва Ўзбекистон Республикаси Президентлигига кўрсатилган номзодни қўллаб-қувватловчи имзо варақаларини тақдим этди.

Сиёсий партияларнинг ваколатли вакиллари Марказий сайлов комиссияси томонидан рўйхатга олинганлиги ҳақидаги гувоҳномаларни олганидан сўнг, сайловчиларнинг имзосини тўплашга киришган эди.

Қайд этиш жоизки, сиёсий партия Ўзбекистон Президентлигига кўрсатилган номзодни қўллаб-қувватлаб, жами сайловчиларнинг умумий сонидан камида бир фоизининг имзосини (тахминан 212 минг имзо) тўплаши керак.

Сайлов кодексининг 38-моддасига мувофиқ, сайловчилар битта ёки бир нечта сиёсий партияни ёхуд Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодларни қўллаб-қувватлаб имзо қўйишга ҳақли.

Имзо варақаси имзони тўплаган шахс томонидан ўз фамилияси, исми, отасининг исми кўрсатилган ҳолда имзоланади, шунингдек, тегишли сиёсий партиянинг туман, шаҳар тузилмаси раҳбари томонидан муҳр босиб тасдиқланади.

➡ 3

Ифтихор

ҒОЛИБЛИК ТУЙҒУСИ БАЛҚИГАН ЧОҒЛАР...

Ватанимиз озодлигининг ўттиз йиллик тўйини катта ютуқлар, шодиёналар билан қарши олдик. Айниқса, сўнгги йилларда ижтимоий-сиёсий, маданий-маърифий ҳаётимизда юз берган янгиланишлар юртдошларимизнинг кайфияти ва руҳиятига баҳорий жўшқинлик олиб кирди.

Байрамга саноқли кунлар қолганда Токио Олимпиадасида қатнашган спортчиларимизнинг катта ғалабалар билан юртимизга қайтиб келгани ғуруримизни осмон қадар юксалтирди. Мустақиллик байрамининг ҳис-ҳаяжонлари, шукуҳи қалбимизни тарк этмай туриб яна хушхабарлар қуршовида қолдик: паралимпиячиларимиз шода-шода медалларни қўлга киритиб, юздан зиёд мамлакатлар спортчилари орасида умумжамоа ҳисобида 16-ўринни эгаллашди!

Ҳали бу хушхабарни ҳазм қилиб улгурмасимизданоқ юртимиз бўйлаб бошқа қувончли мужда қанот ёзди: дунёнинг 11 та давлати ҳудудида, 42 та мамлакат вакиллари иштирокида ўтказилган "АрМИ — 2021" халқаро армия ўйинларида Ўзбекистон ҳарбийлари 4 та олтин, 9 та кумуш, 4 та бронза медални қўлга киритиб, умумжамоа ҳисобида 2-ўринни банд этди!

➡ 4

ҲАҚИҚИЙ ИБРАТ НАМУНАСИ

Ҳаётда шундай инсонлар бўладики, уларнинг самарали меҳнат фаолияти ғайрат-шижоатга тўла, босиб ўтган умр йўлига ҳамма ҳавас қилади. Мамлакатимиз сув илмининг етук билимдони, қатъиятли раҳбар ва бағрикенг устозимиз Исмоил Ҳакимович Жўрабеков ана шундай ҳавас қилгулик инсон ва барча сувчилар учун ҳақиқий ибрат намунасидир. Бинобарин, у кишининг умр йўлида яратувчанлик, бунёдкорлик, эзгуликни кўрасиз.

Қутлов

Исмоил Жўрабеков 1955 йилда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтини аъло баҳоларга битиргач, қайси жамоада ва қайси лавозимда ишламасин, доимо муаммоларни ҳал қилмагунича тиниб-тинчимаслиги, вазиятга реал баҳо бериши, ташаббускорлиги, ташкилотчилиги, ўта талабчанлиги ҳамда етук раҳбарлик салоҳияти билан одамлар меҳрини қозонган.

Ўтган асрнинг олтмишинчи, етмишинчи, саксонинчи йилларида Ўзбекистонда барпо этилган энг йирик ирригация ва мелиорация иншоотлари, ўзлаштирилган ҳудудларнинг барча-барчасида у кишининг фаол иштироки ва муносиб ҳиссаси борлигига гувоҳмиз ва бу иншоотлардан ҳозиргача фойдаланиб келмоқдамиз. У қанчадан-қанча қишлоқларга обиҳаёт олиб борди, ерларни яшнатди, шу билан бирга, ирригация ва мелиорация соҳасини ривожлантирмасдан туриб, қишлоқ хўжалигида муваффақият қозониб бўлмаслигини амалда исботлади. Қачон, қаерда бўлмасин ҳамиша деҳқону миришкорларни қўллаб-қувватлади, уларга беғараз кўмакчи бўлди, элу юртнинг дуосини олди. Шунинг учун ҳам бу инсонни халқимиз яхши кўради, ардоқлайди, эъзозлаб, иззат-икром кўрсатади.

➡ 3

←1

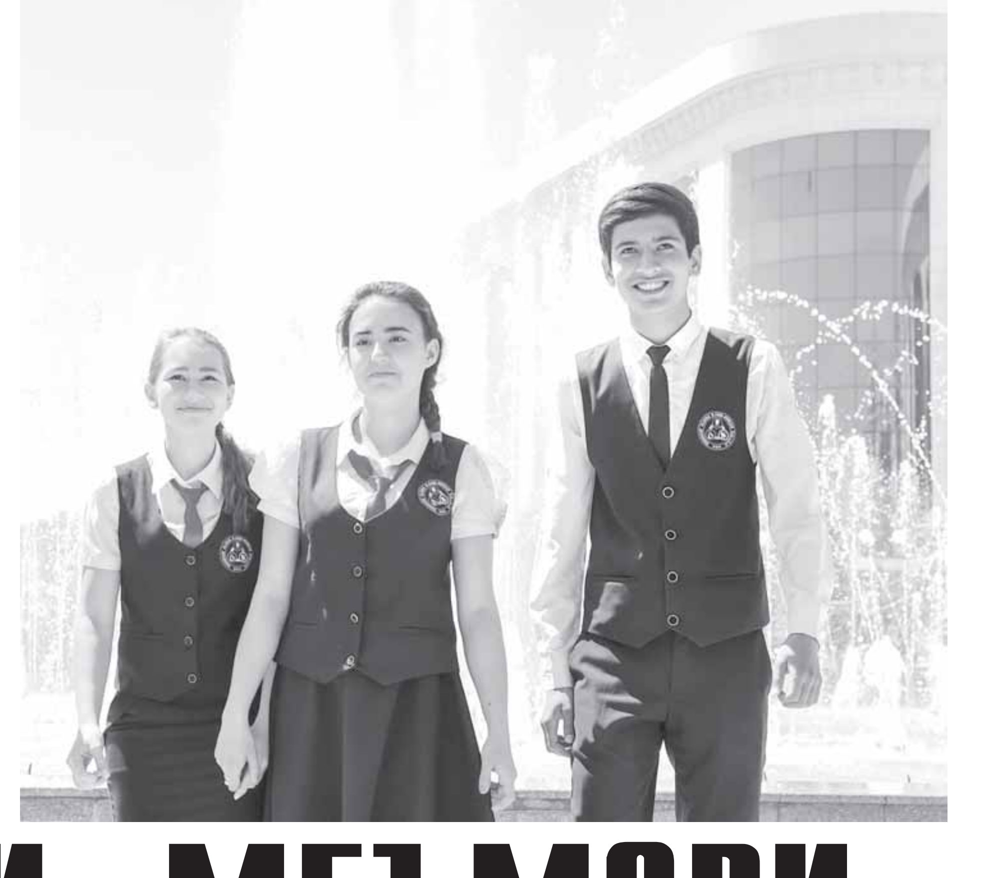

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ – ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ИСЛОҲОТЛАРИ МЕЪМОРИ

Бунга ҳамоҳанг равишда, солиқ органларини қайта ташкил этиш, такрорий солиқларни бекор қилиш ёки бирлаштириш, солиқ қонунчилигини такомиллаштириш, тадбиркорлар учун солиқ таътилини жорий этиш мақсадида солиқ ислоҳотлари ўтказилди.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Президенти чет эллик ҳамкорларга уларнинг молиявий ресурслари ва мулкларининг дахлсизлигини, шахсий ҳимоясини кафолатлади. Бундай кафиллик хорижий сармоядорлар томонидан юқори баҳоланди, мамлакатимизнинг инвестицион жозибадорлиги ошди. Бу эса Ўзбекистонда инвестиция муҳитининг яхшиланишига, унинг сармоядорлар орасидаги мавқеига ижобий таъсир кўрсатди. 2019 йилда, яъни "коронаинқироз"дан олдинги даврда Ўзбекистон хорижий инвестициялар оқими ўсишида етакчи давлатга айланди. Йил давомида ташқи инвестициялар ҳажми бир йўла 2,3 баробар ошиб, 4,2 миллиард долларни ташкил этди.

Шубҳасиз, Шавкат Мирзиёевнинг саъй-ҳаракатлари билан давлат ҳокимиятининг халққа бўлган муносабати тубдан ўзгарди.

Ўзбекистон Президентининг асосий янгиликларидан бири халқ билан кенг кўламли мулоқот жараёнининг бошланишида кузатилди. Президентнинг виртуал қабулхонаси аҳолининг муаммоларини ҳал қилишга қодир механизмга айланди, бунда мамлакатнинг барча фуқароси мурожаат қилиши мумкин бўлиб, Ўзбекистонда бундай институтнинг яратилиши ҳақиқий ютуқ бўлди. Фаолияти давомида Ўзбекистон Президентининг виртуал қабулхонасига 1 353 967 та мурожаат келиб тушди. Бу одамларнинг давлат раҳбарига ва янги институтга бўлган ишонч даражасини кўрсатади.

Президент томонидан илгари сурилган *"халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак"* деган муҳим конституциявий тамойилни жорий этишга устувор аҳамият берилиб, фуқароларнинг давлат бошқарувидаги амалий иштирокини таъминлаш масаласи кун тартибига қўйилди, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари демократик ислоҳотларни амалга оширишда сезиларли ўсишни бошлади.

Бундан ташқари, Президент Администрацияси раҳбарлари, вазирлик ва идоралар, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимлари иштирокида оммавий қабулларни ташкил этиш тизими шакллантирилди. Биргина ўтган 2020 йилда 19 мингдан зиёд сайёр қабуллар уюштирилиб, уларда 120 мингга яқин аҳолининг 124 мингдан ортиқ муаммоларини ҳал қилиш чоралари кўрилди.

Мамлакат раҳбарининг ташаббуси билан **коррупцияга қарши кураш**нинг кенг қамровли тизими барпо этилди. Бу борада мамлакатимизда илк маротаба аниқ ҳуқуқий асос белгилаб берилди, яъни "Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида" Қонун қабул қилинди. Бу соҳада ягона давлат сиёсатини ишлаб чиқиш учун масъул коррупцияга қарши курашиш органи тузилди. Коррупцияга қарши механизмларни жорий этиш ва давлат органлари ишининг шаффофлигини таъминлаш мақсадида давлат идораларининг бюджетдан ташқари маблағларининг даромадлари ва харажатлари тўғрисидаги, давлат иштирокидаги ташкилотларнинг харидларини, шунингдек, давлат субсидиялари ва грантлари тўғрисидаги маълумотларни эълон қилиш амалиётига ўтилди. Шундай қилиб, Президент давлат институтлари фаолиятининг максимал шаффофлигини таъминлаш сиёсатига қатъий риоя қилишини амалда намоён этди, бу эса уларни, аввало, жамоатчилик эътиборида бўлишга имкон беради.

Натижада мансабдор шахсларнинг қиёфаси ўзгарган, бундан буён улар ўз кабинетларида ўтирмайди, балки ижтимоий тармоқларда фаол мулоқот қилади, муаммолар ҳақида гапиришдан қўрқмайди, нафақат ўзбек ОАВ ва блогерларига, балки хорижий оммавий ахборот воситаларига интервью беради. Коррупцияга қарши курашишнинг юқорилаш тенденцияси "Transparency International" индексида ўз аксини топди, яъни Ўзбекистон 2018 йилдаёқ бу борада сезиларли ижобий натижа кўрсатган 16 давлат рўйхатига киритилган.

Охирги беш йил давомида **суд-ҳуқуқ тизими ҳам тубдан қайта кўриб чиқилди.** Суд ҳокимиятининг ягона олий органи — Ўзбекистон Республикаси Олий суди, шунингдек, маъмурий судлар ташкил этилди. Жиноят кодексининг иқтисодий ва солиқ соҳаларига оид бир қатор моддалари "декриминаллаштирилди", тадбиркорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ноқонуний аралашувлардан ҳимоя қилишнинг жиноий-ҳуқуқий механизми яратилди. Бундан ташқари, жиноят қонунчилигини тубдан либераллаштиришни амалга ошириш давом этмоқда, бу борада Президент топшириғига биноан Жиноят ва Жиноят-процессуал кодексларининг янги таҳрири ишлаб чиқилмоқда.

Халқ манфаатларига хизмат қилишдек эзгу ғоя асосида ички ишлар органлари тизими ислоҳ қилинди, унинг асосий фаолияти фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлашга қаратилди.

Ислоҳотлар натижасида адлия органларининг адолатли судловни амалга оширишга қаратган эътибори сезиларли даражада ошди. Масалан, 2017 йилдан 2020 йилгача 2,5 мингдан зиёд фуқаролар оқланди, ҳолбуки, бундан беш йил олдин улар сони саноқли эди. Агар илгари тадбиркорларнинг давлат органларига қарши иш юритиши бўйича қабул қилинган қарорларнинг тадбиркорлар фойдасига бўлганлари кам миқдорни ташкил этган бўлса, бу борадаги бугунги статистика унинг аксини кўрсатмоқда. 2017 йилдан бери маъмурий суд ишларининг 70 фоизга яқини тадбиркор ва фуқаролар фойдасига ҳал этилган.

Бундай ислоҳотларга параллел равишда, **паспорт тизимида ҳам том маънодаги "инқилобий ўзгариш"**лар кузатилди. Президент ўз фармонлари билан фуқароларни олдиндан махсус *рухсатнома стикерини* олиш мажбуриятидан озод қилди ва архаик институт бўлган *прописка* тартибини бекор қилди. Бу ислоҳот ишга жойлашиш, ҳаракат чекланиши, кўчмас мулк сотиб олиш ҳуқуқининг йўқлиги, тиббий ёрдам олиш, пенсия ва кредит олиш, фарзандларни болалар боғчаси ва мактабларга жойлаштириш каби ўндан ортиқ комплекс муаммоларни бартараф этишга имкон берди.

Ислоҳотлар жараёнида **таълим соҳасидаги трансформациялар**га тўхталиб ўтиш мақсадга мувофиқ. Билим ва таълим хизматлари сифатини яхшилашнинг стратегик аҳамиятини чуқур англаган ҳолда, Президент Шавкат Мирзиёев ***"Билим бўлмаган жойда қолоқлик, нодонлик ва албатта, тўғри йўлдан оғиш бўлади",*** деб таъкидлади. Шунга асосланиб, модернизациялар учун катализатор бўлган инсон капиталига сармоя киритиш бўйича тизимли ишлар бошланди. Шу боисдан ҳудудларда давлат ва нодавлат олий ўқув юртларини ташкил этиш, уларнинг академик мустақиллигини таъминлаш ва қисқа вақт ичида соғлом рақобат муҳитини яратиш асосида олий таълим муассасалари сони 77 тадан 141 тага, яъни икки баравар ортди, шу жумладан, 26 хорижий нодавлат ўқув муассасаси очилди. АҚШ, Буюк Британия, Италия, Россия, Жанубий Корея, Туркия, Япония ва бошқа бир қатор давлатларнинг нуфузли университетлари Ўзбекистонда ўз филиалларини очди. Ўқув жараёнини босқичма-босқич кредит-модуль тизимига ўтказиш ва Ўзбекистон олий таълим тизимини Марказий Осиёда халқаро таълим дастурларини амалга ошириш марказига айлантириш бўйича кенг кўламли ишлар олиб борилмоқда.

Қабул қилинган чора-тадбирлар ёшларимизни олий таълим билан қамраб олиш даражасини 28 фоизгача етказиш имконини берди. Илгари бу кўрсаткич 9 фоиздан ошмаган. Мамлакат ушбу кўрсаткич бўйича халқаро рейтингнинг энг паст қаторларини эгаллаган. Эндиликда минглаб ёшлар ўз Ватанида ўқиш ва ижтимоий пиллапояларга кўтарилиш имкониятига эга бўлишди.

Фуқаролик сектори билан бир қаторда, ҳарбий таълимга ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Хусусан, Қуролли Кучлар Олий Бош қўмондони ташаббуси билан қисқа вақт ичида "Темурбеклар мактаби" ҳарбий академик лицейлар тармоғи шакллантирилди, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети ташкил этилиб, дунё тажрибасида ноёб бўлган ва мамлакат тарихида илк марта ёшларга олий ҳарбий таълим муассасасида умумфуқаровий асосда ўқиш имконияти яратилди.

Шу билан бирга, Президент 2030 йилгача олий таълим тизимини ривожлантириш концепциясини тасдиқлади ва олий таълим билан қамровни 50 фоизга етказиш назарда тутилди. Бу институт ва университетларнинг аниқ мақсад ва режа асосида фаолиятига қўйилган пойдевор бўлиб, улар ўртасида соғлом рақобат муҳитини шакллантирди ва халқаро таълим стандартларига мос равишда ОТМнинг маҳаллий рейтинг тизими жорий этилди.

Шавкат Мирзиёев Президентлик фаолиятининг дастлабки кунларидан бошлаб аҳоли орасида соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб этиш, спорт билан шуғулланиш ҳамда уни оммалаштиришга алоҳида урғу қаратди ва Токиодаги ёзги Олимпиада ҳамда Паралимпиада баҳсларида юртимиз спортчиларининг қўлга киритган юксак натижалари бу борада танлаган йўлимиз нақадар тўғри эканлигини кўрсатди.

Шуниси эътиборга лойиқки, сўнгги йилларда ёш болаларни мактабгача таълим билан қамраб олиш икки баробар ошиб, 60 фоизга етди ва болалар боғчалари сони уч баробар кўпайиб, ҳозирги кунда 14 мингдан зиёдни ташкил этмоқда.

Соғлиқни сақлаш тизимини тубдан такомиллаштириш бўйича комплекс чора-тадбирларни алоҳида айтиб ўтиш жоиз.

> *Шавкат Мирзиёев Президентлик фаолиятининг дастлабки кунларидан бошлаб аҳоли орасида соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб этиш, спорт билан шуғулланиш ҳамда уни оммалаштиришга алоҳида урғу қаратди ва Токиодаги ёзги Олимпиада ҳамда Паралимпиада баҳсларида юртимиз спортчиларининг қўлга киритган юксак натижалари бу борада танлаган йўлимиз нақадар тўғри эканлигини кўрсатди.*
> *Шуниси эътиборга лойиқки, сўнгги йилларда ёш болаларни мактабгача таълим билан қамраб олиш икки баробар ошиб, 60 фоизга етди ва болалар боғчалари сони уч баробар кўпайиб, ҳозирги кунда 14 мингдан зиёдни ташкил этмоқда.*

Ислоҳотлар деярли барча соҳани қамраб олди: қонун ҳужжатлари ва соғлиқни сақлашни молиялаштириш тизимини такомиллаштириш, хусусий секторни ривожлантириш, тиббий ёрдам сифатини яхшилаш, мажбурий тиббий суғурталашни босқичма-босқич амалга ошириш, тиббиёт ходимларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини оширишнинг самарали тизимини яратиш, тиббиёт фанини ривожлантириш, "электрон соғлиқни сақлаш"ни кенг жорий этиш, телетиббиёт ва бошқа соҳаларга давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилди.

Бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасалари ишига замонавий стандартлар киритилмоқда, шу билан бирга, илгари мавжуд бўлмаган икки мингдан зиёд ижтимоий дорихоналар ва 793 та қишлоқ оилавий поликлиникаси ташкил этилган.

Бир нечта тиббий марказлар янгидан барпо этилди. Хусусан, Тошкент шаҳрининг Чилонзор туманида репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладор аёллар ва болаларга тиббий ёрдам кўрсатиш сифати ва ҳажмини яхшилаш мақсадида Иккинчи перинатал марказ қурилди. Замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган Миллий болалар тиббий маркази очилди.

Мамлакатда ҳудудий филиал ва бўлимлари бўлган шошилинч тиббий ёрдамнинг ягона тизими яратилди. Диагностика ва даволашда бир қатор инновацион техника ва ташкилий ишланмалар жорий этилди. Хусусан, мамлакатнинг барча ҳудудида Бола ёшидаги жароҳатлар бўлимлари ташкил этилиб, уларнинг ўлим даражаси 19 фоиздан 12 фоизга, ногиронлик эса 30 фоиздан 22 фоизга камайтирилди.

Хусусий тиббиётни қўллаб-қувватлаш бўйича тизимли чора-тадбирлар туфайли мазкур йўналишдаги муассасалар сони қарийб 6 мингга етди, 2020 йилнинг ўзида республикада 403 та янги хусусий тиббиёт муассасаси иш бошлади.

Бугунги кунда тиббиётни молиялаштириш борасида ислоҳотлар босқичма-босқич амалга оширилмоқда. 2018 йилда Ўзбекистон ялпи ички маҳсулотининг 15,4 фоизи соғлиқни сақлаш соҳасига йўналтирилган бўлиб, бу 2016 йилдагига нисбатан икки баробар ошганлигини англатади. Агар 2019 йилда тиббиётга йўналтирилган маблағлар 12,1 трлн. сўмни ташкил этса, ҳозирда ушбу кўрсаткич 20 трлн. сўмга тенг. Бу олиб борилаётган ишлар самарадорлиги келажакда янада ошишига ишониш учун асосдир.

Шавкат Мирзиёев даврида сўз эркинлиги билан боғлиқ вазият анча яхшиланди. Маълумки, 2016 йилгача оммавий ахборот воситалари ҳақиқатдан ажралиб турганлиги "ҳақиқат" бўлиб, жонли эфирлар кўрсаткичи минимум даражада, электрон оммавий ахборот воситалари давлат идораларининг пресс-релизларини қайта чоп этишгагина хизмат қилиб, хусусий контентларга деярли эга эмасди. Бироқ ҳозир вазият жуда ўзгарган — журналистлар мамлакатнинг ҳақиқий ижтимоий-сиёсий ҳаётини ёритишни бошлади, материаллар коррупция, мансабни суиистеъмол қилиш, ўткир муаммоларни кўтариб чиқишни ўз ичига олди.

Ижтимоий тармоқлар асосий муҳокама майдонига айланди ва мамлакатда таниқли блогерлар пайдо бўлди.

Журналистлар манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги ҳамда Миллий масс-медиани қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди тузилди.

Сўз эркинлиги соҳасида кўрилган чоралар халқаро ҳамжамият томонидан ижобий баҳоланди — 2019 йилда Ўзбекистон Матбуот эркинлиги индексида "қора зона"дан чиқарилди.

Ўзбекистоннинг **диний эркинликни таъминлаш** борасидаги ижобий ўзгаришлари эътиборга лойиқдир.

Давлат раҳбарининг ташаббуси билан у ёки бу даражада экстремистик гуруҳларга алоқадор деб ҳисобланган 20 мингдан зиёд фуқаролар ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг "махсус рўйхати"дан чиқарилди, бундай "рўйхатлар"ни юритиш амалиёти тугатилди. Бундан ташқари, биргина 2019 йилнинг ўзида экстремизмда айбланган 472 киши афв этилган. Шуни таъкидлаш керакки, бу ҳаракатларга маҳаллий ва халқаро жамоатчилик томонидан ижобий муносабат билдирилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби Антониу Гутерришнинг чақириғини қўллаб-қувватлаган ҳолда БМТ Хавфсизлик Кенгашининг ўз фуқароларини уруш зоналаридан ватанларига қайтариш тўғрисидаги резолюцияси мажбуриятларини қабул қилди. Оғир аҳволда қолган 530 дан ортиқ Ўзбекистон фуқаролари (асосан, болалар ва аёллар) "Меҳр" гуманитар операцияси доирасида Сурия ва Ироқ ҳудудларидан Ватанига қайтарилиб, дунё оммаси учун ҳақиқий маънода ўрнак бўлди.

Қолаверса, "Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида"ги Қонуннинг янги таҳрири диний ташкилотларни рўйхатга олиш тартибини соддалаштирди, жамоат жойларида диний кийим кийиш тақиқини истисно қилди ва диний таълим муассасасидан ташқарида диний таълим бериш ноқонуний деб эълон қилинди.

2017 йил 19 сентябрда БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида Ўзбекистон Президенти "Маърифат ва диний бағрикенглик" махсус резолюциясини қабул қилиш ташаббуси билан чиқди ва 2018 йил декабрь ойида БМТга аъзо барча давлатлар бу ташаббусни қўллаб-қувватлади ва ушбу ҳужжатни қабул қилди.

Мамлакатдаги ички ўзгаришларнинг натижалари Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги обрў-эътиборига салмоқли таъсир кўрсатди. 2020 йил 13 октябрда Ўзбекистон тарихида биринчи марта уч йиллик муддатга, яъни 2021 — 2023 йилларга БМТ Инсон ҳуқуқлари кенгаши аъзоси этиб сайланди. Бу сайловларда Ўзбекистон энг кўп овоз олди — БМТга аъзо 193 давлатдан 169 таси мамлакатимизни ёқлаб овоз берди. 2005 йилдан бери биринчи марта АҚШ Халқаро диний эркинликлар бўйича комиссияси (USCIRF) Ўзбекистонни фуқароларнинг диний эркинликлари бузилган давлатлар рўйхатидан олиб ташлади.

Қисқа вақт ўтиб Шавкат Мирзиёев БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида дунё оммасини мунтазам мулоқот, ишонч ва яқин ҳамкорликка чорлаган ҳолда, ўта муҳим таклиф ва ташаббусларни илгари сурди. Хусусан, Ўзбекистонда гендер тенгликни таъминлашга алоҳида эътибор қаратилаётганлигини таъкидлаб, янги парламентимизда аёл депутатлар сони икки баробар кўпайганлигини эътироф этди.

Президент Шавкат Мирзиёев ҳокимият тепасига келгач, мамлакат ташқи сиёсати тарихида янги давр бошланди, бунда асосий эътибор минтақа давлатлари билан яхши қўшничилик алоқаларини ўрнатишга хизмат қиладиган прагматик ва очиқлик сиёсатига қаратилди.

Биринчи навбатда, республиканинг қўшни давлатлар — Қирғизистон ва Тожикистон билан алоқалари тубдан яхшиланди.

Шавкат Мирзиёев Марказий Осиё Ўзбекистон ташқи сиёсатининг устувор йўналиши эканлигини бир неча бор таъкидлаб, минтақанинг марказида бўлган республика унинг барқарор ривожланиши ва яхши қўшничиликдан манфаатдор эканлигини эътироф этган.

Ташқи сиёсат ва ҳамкорлик соҳасида ўтган қисқа вақт ичида кўплаб масалалар бўйича муҳим қарорлар қабул қилинди. Ўзбекистон ва Қирғизистон давлат чегаралари тўғрисидаги битим имзоланди. Ўтган бир йил мобайнида Ўзбекистон ҳукумати Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистонга амалий ташрифлар уюштирди.

Албатта, Шавкат Миромонович Мирзиёев шахсан Марказий Осиё давлатларини бирлаштиришда муҳим роль ўйнайди. У минтақавий муаммоларни конструктив ҳал этиш ва умумий фаровонлик майдонини яратишнинг муҳим шарти сифатида кўп томонлама мулоқот ўрнатиш учун ғоят муҳим ҳаракатларни амалга оширмоқда. Бу мамлакатларимиз қардош халқларининг асосий манфаатларига жавоб беради ва бугунги кунда Марказий Осиёнинг барча давлатларида ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда.

Тожикистон раҳбари Эмомали Раҳмон Марказий Осиё давлатлари билан ҳамкорликни йўлга қўйишда Ўзбекистон Президентининг ролини юксак эътироф этган ҳолда, шундай таъкидлайди: *"Тўпланган муаммолар шу қадар қисқа вақт ичида ҳал бўлишини тасаввур қила олармидик?! Ҳатто халқаро ташкилотлар ҳам бунга ишонишмади. Бугунги кунда давлатларимиз ўртасида ҳал қилинмаган муаммолар йўқ, ўзаро ишонч муҳити ўрнатилди. Бу муносабатларнинг ташаббускори ва меъмори Шавкат Мирзиёевдир".*

Ўзбекистон раҳбари 2017 йилда Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг Маслаҳат учрашувини ишончли ва конструктив руҳда муҳокама этиш ва Марказий Осиё давлатларининг умумий муаммоларини биргаликда ҳал қилиш учун самарали платформа сифатида ташкил этиш ташаббуси билан чиқди.

Марказий Осиё мамлакатларида саноат кооперацияси лойиҳаларини амалга ошириш бошланди, қўшма сармоявий компаниялар ва жамғармалар яратилмоқда, транспорт ва транзит соҳасидаги ўзаро алоқалар кенгаймоқда, чегаралараро савдо ва минтақалар ўртасидаги ҳамкорлик ривожланмоқда.

Маданий-гуманитар ҳамкорлик, "халқ дипломатияси", парламентлар соҳасидаги алоқалар сезиларли даражада ошди, натижада халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва яхши қўшничилик мустаҳкамланмоқда, жаҳон ҳамжамиятининг мамлакатлар билан ҳамкорликка қизиқиши кучаймоқда. Марказий Осиё минтақаси тобора кенгайиб бормоқда.

Ўзбекистоннинг ташқи сиёсати аллақачон аниқ натижаларни бермоқда: 2016 йилдан 2019 йилгача Марказий Осиё давлатлари билан савдо ҳажми икки баробардан зиёд ошди, яъни 2,5 миллиард доллардан 5,2 миллиард долларгача кўтарилди.

Ташқи сиёсатнинг конструктив векторини Ўзбекистоннинг асосий савдо-иқтисодий шериклари йўналишида кузатиш мумкин. Фақатгина 2017 йилнинг мартидан ноябригача Россия Федерацияси, Қозоғистон, Хитой, АҚШ ва Жанубий Кореяга расмий ташрифлар чоғида умумий қиймати 53,6 миллиард долларлик келишувларга эришилганини қайд этиш кифоя.

Шу билан бирга, Ўзбекистоннинг янги ҳарбий доктринаси (2018 й.) қабул қилинганлигини таъкидлаш муҳим, унга Қуролли Кучлар Олий Бош қўмондони Ўзбекистон ташқи сиёсатининг очиқлигини, конструктивликни ривожлантиришнинг устуворлигини тўлиқ намойиш этди. Энг яқин қўшнилар билан муносабатлар, шунингдек, мамлакат мудофаа сиёсатининг шаффофлиги, бошқа хорижий давлатлар билан хавфсизлик ва мудофаа соҳасидаги ҳарбий-сиёсий муносабатлар самарадорлигини ошириш устувор вазифага айланди.

Бу борадаги ислоҳотлар жараёнида Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан халқимизнинг тинч-осойишта ҳаёти ҳамда миллий манфаатларимизни ишончли ҳимоя қилишга қодир бўлган янги тузилма — Миллий гвардия ташкил этилиб, бугунги кунда тизимга масъулиятли вазифаларнинг ишониб топширилаётгани Президент томонидан билдирилган ишонч намунасидир.

Айтиш мумкинки, Шавкат Мирзиёевнинг фаол позицияси туфайли минтақада янги сиёсий муҳит вужудга келди, ўзаро ҳамкорлик жараёни барқарор, илғор ва энг муҳими, қайтарилмас характерга эга бўлди.

Шавкат Мирзиёевнинг етакчилик фазилатлари коронавирус пандемиясига қарши тадбирларни ташкил қилишда ҳам намоён бўлди.

Президентнинг шахсий раҳбарлигида мамлакатнинг ижтимоий ва моддий ресурслари сафарбар қилинди. Қисқа вақт ичида учта карантин шифохонаси қурилди, 30 мингга яқин "койка кроват"лар яратилди. Биринчи навбатда, аҳоли саломатлигини сақлаш, вирус кенг тарқалишининг олдини олиш учун 200 мингдан ортиқ тиббиёт ходимлари ва 150 хорижий мутахассис жалб қилинди.

Пандемия туфайли қийинчиликларга дуч келган нафақат тадбиркорлар, балки оддий фуқаролар ҳам эътибордан четда қолмади. Уларга солиқ имтиёзлари, қарзларни кечиктириш ва 66 триллион сўмлик молиявий ёрдам кўрсатилди.

Кўп сонли ватандошларни қамраб олган "Саховат ва кўмак" умумхалқ ҳаракати доирасида 800 мингдан ортиқ кам таъминланган оилаларга 1 триллион сўмдан ортиқ моддий ёрдам кўрсатилди.

Кўрилган чоралар билан санитар-эпидемиологик вазият ишончли назоратга олинди ва асосийси инсон манфаатлари давлат учун устувор вазифа бўлиб қолаётгани ўз исботини топди.

Умуман олганда, Шавкат Миромонович Мирзиёев давридаги Ўзбекистон ички ва ташқи сиёсатига доир таҳлиллар шуни кўрсатадики, инсон, унинг манфаатлари ва фаровонлиги устувор вазифалар тизимининг ибтидоси бўлади. Бу давлат раҳбарининг барча ислоҳотларида ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Айнан шунда республика раҳбарининг мамлакатни модернизация қилиш стратегиясининг ўзига хослиги, уни аҳоли ва хорижлик ҳамкорлар орасида кенг қўллаб-қувватлаши намоён бўлади.

Барча соҳада шиддатли ва изчил ислоҳотлар илҳомчиси бўлган Шавкат Мирзиёев билан учрашган Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенко бир гал *"Шавкат Мирзиёев билан гаплашганимда, унинг истиқболдаги янги стратегик режаларини, шиддатини кўриб қўрқиб кетаман"* деганида ҳақ эди.

Ҳеч шубҳа йўққи, янги Президентлик муддатига ишонч билдирилиши билан Шавкат Миромонович Мирзиёев янги Ўзбекистоннинг сиёсий, ҳуқуқий, ижтимоий-иқтисодий ва маънавий-маърифий ҳаётини тубдан янгилашнинг концептуал йўналишини давом эттиради. Зеро, халқимиз ислоҳотлар меъмори ҳисобланган Шавкат Мирзиёевни Президентлик сайловида тўлиқ қўллаб-қувватлайди ва биргаликда янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшашига ҳамда учинчи Ренессансни биргаликда қуришига ишонади!

Мирзаюсуф РУСТАМБОЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист, юридик фанлар доктори, профессор.

СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР ТОМОНИДАН ПРЕЗИДЕНТЛИККА КЎРСАТИЛГАН НОМЗОДЛАРНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛОВЧИ ИМЗО ВАРАҚАЛАРИ ТАҚДИМ ЭТИЛДИ

1

Сайловчиларнинг имзосини тўплаш иш, хизмат, ўқиш, яшаш жойида, сайловолди тадбирларида, шунингдек, ташвиқот юритиш ва имзо тўплаш қонун билан тақиқланмаган бошқа жойларда амалга оширилади. Имзо тўплаётган шахс томонидан сайловчиларни мажбурлаш ва ўзига оғдириб олишнинг ҳар қандай шакли қонунда белгиланган жавобгарликка сабаб бўлади.

Сайлов кодексининг 39-моддасига асосан, сиёсий партиялар тақдим этган имзо варақаларининг тўғри тўлдирилганлиги Марказий сайлов комиссияси томонидан беш кунлик муддатда текширилади. Сайловчилар имзолари зарур сонининг камида ўн беш фоизи ва имзо варақаларига имзоларини қўйган сайловчилар тўғрисидаги тегишли маълумотлар текширилиши лозим.

Текшириш учун сайловчиларнинг ҳар бир сиёсий партияни ёхуд Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодни қўллаб-қувватлаб берилган имзолари бир хил миқдорда, ҳар бир маъмурий-ҳудудий тузилмадан тенг нисбатда танлаб олинади.

ЭКСПЕРТ ГУРУҲИ МАЪЛУМОТЛАРНИ ТЕКШИРИШГА КИРИШДИ

Сайлов кодексининг 39-моддасига биноан, сиёсий партиялар томонидан тақдим этилган имзо варақаларининг тўғри тўлдирилгани Марказий сайлов комиссияси томонидан 5 кунлик муддатда текширилади. Бунда сайловчилар имзолари зарур сонининг камида 15 фоизи ва имзо варақаларига имзоларини қўйган сайловчилар тўғрисидаги тегишли маълумотлар текширилиши керак бўлади.

Шу мақсадда Марказий сайлов комиссияси томонидан имзо варақалари тўғри тўлдирилганини текширувчи эксперт гуруҳлари тузилди.

Эксперт гуруҳи таркибига ички ишлар, адлия органларининг криминалист, хатшунос эксперт-мутахассислари, шунингдек, олий таълим муассасалари, фуқаролик жамияти институтлари вакиллари, маҳалла фуқаролар йиғинларининг раислари жалб этилди. Имзо варақаларини текширишда сиёсий партияларнинг ваколатли вакиллари қатнашмоқда.

Қайд этиш жоизки, эксперт гуруҳлари томонидан текшириш учун сайловчиларнинг ҳар бир Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодни қўллаб-қувватлаб берилган имзолари бир хил миқдорда, ҳар бир маъмурий-ҳудудий тузилмадан, яъни Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан тенг нисбатда танлаб олинади.

Агар Марказий сайлов комиссияси томонидан танлаб олинган имзо варақаларининг чорак қисмидан кўпроғини текшириш натижасида имзо варақалари қонун бузилган ҳолда тузилганлиги аниқланса, мазкур имзо варақалари сиёсий партиянинг ваколатли вакилига қайтарилади ва унга камчиликларни бартараф этиш учун икки кунлик муддат берилади.

Агар қўллаб-қувватловчи шахсларнинг (сайловчиларнинг) имзолари сони белгиланган энг кам миқдордан яна оз бўлиб чиқса, мазкур имзо варақалари тўлиғича ҳақиқий эмас деб топилади. Мазкур ҳолда Марказий сайлов комиссияси сиёсий партияга Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодни рўйхатга олишни рад этади.

Агарда сиёсий партия тақдим этган ҳужжатлар, шу жумладан, сайловчиларнинг Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодни қўллаб-қувватлаб берилган имзолари Сайлов кодекси талабларига мос келса, Марказий сайлов комиссияси навбатдаги йиғилишларида сиёсий партиялар томонидан кўрсатилган Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзодни рўйхатга олиш масаласини кўриб чиқади.

«Халқ сўзи».

МАЪНАВИЯТ МАСКАНИ ОЧИЛДИ

Қарши шаҳрида Мустақиллигимизнинг 30 йиллиги байрами муносабати билан Маънавият маскани биноси фойдаланишга топширилди.

Бунёдкорлик

Мазкур муҳташам бинонинг биринчи қаватида кутубхона, ошхона, анжуманлар зали ва бошқалар жойлашган.

Юқори қаватида Маънавият ва маърифат маркази, Ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими фаолият кўрсатади. Раҳбар ва мутахассислар хоналари, мажлислар зали, кутубхона замонавий жиҳозлар, компьютерлар, китоблар жамламалари билан жиҳозланган.

Эътиборга молик жиҳат шуки, зал ва хоналар бўйлаб мумтоз мусиқалар, ўзбек адабиёти намуналари ширали, лекин паст овозда таралиб туради. Эндиликда мазкур аудиофайлларни маданият ва истироҳат боғига ҳам йўналтириш кўзда тутилган.

— Бундай қулайлик бизга куч ва илҳом бағишлайди, — дейди Республика Маънавият ва маърифат маркази Қашқадарё вилояти бўлими раҳбари Лола Саодатова. — Эндиликда "Маънавиятга йўл", "Бир зиёли — намунали ҳомий", "Энг намунали муассаса", "Энг намунали ташкилот" танловларини ўтказиш, шунингдек, "Адабиётга саёҳат" лойиҳасини амалга ошириш, ижтимоий, бадиий адабиётлар чоп этишни режалаштирганмиз.

Маънавият масканининг очилиш маросимида Қашқадарё вилояти ҳокими З. Мирзаев иштирок этди ва сўзга чиқди.

Фахриддин БОЗОРОВ
(«Халқ сўзи»).

Сенатор ва ҳаёт

АНДИЖОНДА САЙЁР ҚАБУЛ ЎТКАЗИЛДИ

Андижон вилоятида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Халқаро муносабатлар, ташқи иқтисодий алоқалар, хорижий инвестициялар ва туризм масалалари қўмитаси раиси Равшанбек Алимов иштирокида сайёр қабул ўтказилди.

Унда фуқаролар кундалик ҳаёт билан боғлиқ муаммоларни бартараф этиш бўйича амалий чоралар кўрилди. Хусусан, мурожаатларнинг аксарияти мутасадди ташкилот ва идоралар иштирокида ҳал қилинди. Айримлари бўйича ҳуқуқий тушунтириш берилди, вақт талаб этиладиганлари эса назоратга олинди.

Масалан, Андижон шаҳридаги "Бунёдкор" МФЙда яшовчи фуқаро Д. Рўзиева кредит тўловини тўлашга қийналаётганлиги боис моддий ёрдам сўраб мурожаат қилган эди. Мазкур масала синчиклаб ўрганилди ва унга "Саховат ва кўмак" жамғармаси томонидан моддий ёрдам берилди.

Андижон шаҳрилик З. Болтабоев эса бузилган уйи ўрнига берилиши лозим бўлган кўп қаватли уй қурилиши тўхтаб қолгани, қурувчи эса ижара ҳақини тўлаб бермаётганини таъкидлаб, ёрдам сўрайди. Ушбу масалага халқ депутатлари Андижон шаҳар Кенгаши депутатлари жалб қилиниб, ижобий ечим топилди.

Балиқчи туманидаги нодавлат МТТ таъсисчиси И. Ғаниев болалар майдончаси учун қўшимча 14 сотих ер ажратиш юзасидан мурожаат қилади. Бу масала шу йил 8 сентябрь куни вилоят ва туман ташкилотлари вакиллари иштирокида жойига чиққан ҳолда ўрганилди. Мазкур муаммо бўйича сенатор ва халқ депутатлари туман Кенгаши назорати ўрнатилди ва ечими юзасидан муддатлар белгилаб олинди.

ҲУДУД БОШ РЕЖАСИ ҚАЧОН ТАСДИҚЛАНАДИ?

Аввалроқ Тошкент шаҳар, Мирзо Улуғбек тумани, Ўқитувчилар кўчасида жойлашган тураржой бинолари давлат ва жамоат эҳтиёжлари учун олиниши муносабати билан у ерда яшовчи аҳоли Тошкент вилояти, Қибрай тумани, Дўрмон қишлоғига кўчирилгани, фуқароларга ажратилган ҳудудда инфратузилма, газ, электр энергияси, сув, канализация тармоқлари учун етарлича шарт-шароитлар мавжуд эмаслиги юзасидан Олий Мажлис Сенати ўрганиш олиб бораётгани хусусида хабар берган эдик.

Кеча Қибрай тумани ҳокимлигида Сенатнинг Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси раиси Қутбиддин Бурҳонов, Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари қўмитаси раиси Малика Қодирхонова ҳамда мутасаддилар иштирокида ушбу масала муҳокама қилинди. Шу масала юзасидан тегишли масъулларнинг фикрлари тингланди.

Муҳокама давомида Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 4 сентябрдаги қарори ижросини таъминлаш юзасидан фуқаролар Тошкент вилояти ҳамда Қибрай тумани ҳокимлигига бир неча марта мурожаат қилганлиги, аммо вилоят ҳокимлиги томонидан фуқароларга ажратилган ҳудуд учун бош режа ҳалиҳамон тасдиқланмагани маълум бўлди.

Мутасаддилар фуқароларга берилган ернинг бош режасини 10 кун ичида ишлаб чиққан ҳолда, тегишли вазирлик ва идораларга юборишини маълум қилди.

МАСАЛАЛАР ЎЗ ЕЧИМИНИ ТОПДИ

Олий Мажлис Сенати Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари Маҳмуджон Парпиев Наманган вилоятига хизмат сафари давомида парламент юқори палатасига мурожаат қилган аҳоли вакиллари билан учрашди ва улар томонидан кўтарилган масалаларни ҳал этиш чоралари кўрилди.

Мисол учун Наманган шаҳрида яшовчи А. Усмонов "Микрокредитбанк" шаҳар бўлимига тадбиркорликни йўлга қўйиш юзасидан мурожаат қилади, аммо орадан тўрт ой ўтишига қарамай масала ечилмаган. Унинг мурожаати сенатор ва масъуллар томонидан ўрганиб чиқилиб, сўралган маблағнинг 60 миллион сўми банк томонидан тадбиркор ҳисобига ўтказиб берилди.

Чортоқ туманидаги Боғ маҳалласида яшовчи Г. Раҳмонова ўн уч ёшли қизи Одинахоннинг соғлиғи ёмонлашгани, уни пойтахтдаги ихтисослаштирилган нейрохирургия илмий-амалий марказида даволаш бўйича сенаторга шахсан мурожаат қилади. Тезкорлик билан кўрилган чоралар туфайли ушбу масала ижобий ҳал этилди, яъни вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси орқали зарур йўлланма олиниб, бемор онаси билан бирга Тошкентга кузатиб қўйилди.

«Халқ сўзи».

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ СОҲАСИ ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН ДАДИЛ ОДИМЛАЯПТИ

Охирги йилларда юртимизда бошқа соҳаларда бўлгани сингари қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам катта натижалар қўлга киритилди. Бу, аввало, кўрилган изчил чора-тадбирлар ва қилинган тинимсиз меҳнат самарасидир.

Фикр

Бунинг учун дастлаб соҳанинг бозор муносабатлари принципларига таянган норматив-ҳуқуқий асослари яратилганлигини таъкидлаш зарур. Ер кодекси, "Деҳқон хўжалиги тўғрисида"ги, "Томорқа хўжалиги тўғрисида"ги қонунлар ҳамда Президентнинг "Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, қишлоқ хўжалиги экин майдонларидан самарали фойдаланиш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ва "Ер муносабатларида тенглик ва шаффофликни таъминлаш, ерга бўлган ҳуқуқларни ишончли ҳимоя қилиш ва уларни бозор активига айлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармонлари ана шулар жумласидандир.

Мазкур ҳужжатлар қишлоқ хўжалиги ерларидан фойдаланиш тизимини тартибга солиш ва унинг механизмларини такомиллаштириш, нафақат аграр соҳани барқарор ривожлантириш, балки маҳсулотлар ишлаб чиқариш самарадорлиги ва рақобатдошлигини ошириш ҳамда юртимизда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш ва экспорт салоҳиятини юксалтириш борасида дастуриламал бўлмоқда. Натижада қишлоқ хўжалигини диверсификация қилиш, ер-сув ресурсларидан янада оқилона фойдаланиш тизими жорий этилди. Фермер хўжаликлари фаолиятини қўллаб-қувватлашга устувор аҳамият қаратилиб, уларнинг қарийб ярмида кўп тармоқли фаолият йўлга қўйилди.

Бундан ташқари, қишлоқ хўжалиги тармоқларида қўшимча қиймат занжирини яратиш мақсадида кластерлар ташкил этилди. Пировардида етиштирилган маҳсулот қайта ишланиб, экспорт салоҳияти сезиларли даражада ошди. Кўплаб иш янги ўринлари яратилди. Муҳими, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришда барқарор ўсиш таъминланди.

Шу ўринда пахта ва ғалла майдонларини қисқартириш эвазига бошқа турдаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштиришга катта эътибор қаратилаётганлигини айтиб ўтиш жоиз. Бугунги кунга келиб, ҳосилдорлиги паст кўплаб майдонларда сабзавот маҳсулотлари етиштириб келинмоқда. Шунингдек, интенсив боғ ва янги токзорлар, иссиқхоналар барпо этилди.

Ипакчиликни ривожлантиришга инновацион ёндашув натижасида мамлакатимизда пилладан йилига 3-4 марта ҳосил олинаётгани соҳада қўлга киритган яна бир улкан ютуғимиз бўлди. Чорвачилик тармоғини ривожлантириш дастурлари доирасида балиқ, асал етиштириладиган, паррандa, эчки ва қорамол боқиладиган кўплаб хўжаликлар фаолияти йўлга қўйилди. Бу борада Испания, Польша, Нидерландия, Россия, Хитой, Жанубий Корея, Туркия, Вьетнам каби давлатларнинг илғор тажрибалари қўл келди.

Минтақамизнинг сув ресурси чекланганидан келиб чиқиб, сувни тежайдиган технологияларни жорий этишга қаратилган тадбирлар қўллаб-қувватланиб, бу борада қўшимча имтиёз ва преференциялар яратиб берилаётгани ҳам эътиборга молик ишлардандир. Натижада ҳозиргача 300 минг гектардан ортиқ майдонларда шундай технологиялар, жумладан, томчилатиб, ёмғирлатиб ва дискрет суғориш технологиялари йўлга қўйилди.

Маълумки, Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги тармоғининг барқарор ривожи кўп жиҳатдан инновацион фаолият самарадорлигига боғлиқ. Зеро, инновацияларни ўзлаштириш ҳисобига қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш базаси технологик, техник ва ташкилий-иқтисодий жиҳатдан янгиланади ва бу, ўз навбатида, мамлакатимизнинг жаҳон бозорига интеграциясини кучайтиради.

Шулардан келиб чиқиб, қишлоқ хўжалигидаги тадбиркорларга давлат томонидан қатор имкониятлар яратилди. Жумладан, имтиёзли кредитлар, субсидиялар берилмоқда. Шуларга мос ҳолда қишлоқ хўжалигида таркибий ўзгаришлар чуқурлаштирилди, ишлаб чиқариш изчил ривожлантирилди ва аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари, қайта ишлаш саноатини хом ашё билан узлуксиз таъминлаш тизими йўлга қўйилди.

Шу билан бирга, пахта ва бошоқли дон майдонларини қисқартириш ҳисобига картошка, сабзавот, полиз, озуқа ва мойли экинлар, янги интенсив боғ ва узумзорлар майдонлари кенгайтирилди.

Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, мелиорация ва ирригация объектларини ривожлантириш, тармоққа интенсив, сув ва ресурс тежайдиган илғор агротехнологиялар, "ақлли сув жиҳозлари" татбиқ қилинди. Унумдорлиги юқори техникалардан фойдаланиш, қишлоқ хўжалиги экинларининг касаллик ва зараркунандаларга чидамли, маҳаллий тупроқ-иқлим ҳамда экологик шароитларга мос янги навлари ва юқори маҳсулдорликка эга ҳайвонот зотларини яратиш ҳам давлатимиз томонидан молиявий қўллаб-қувватлаб келинмоқда.

Ўз навбатида, соҳада илмий тадқиқот ишларини кенгайтириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини чуқур қайта ишлаш асосида озиқ-овқат, қадоқлаш маҳсулотларини ишлаб чиқарадиган замонавий қайта ишлаш корхоналари очилди.

Кўриниб турибдики, охирги йилларда мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги қолоқликдан чиқиб олиб, юксалиш йўлидан дадил одимлаяпти. Бу борада биз — сенаторлар мутахассис ва мутасаддиларга камарбаста бўлаётганимиздан мамнунмиз.

Баҳодир ТОЖИЕВ,
Олий Мажлис Сенатининг Аграр, сув хўжалиги масалалари ва экология қўмитаси раиси.

ИСЛОМИЙ БАНКЛАР ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ УЧУН ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Ислом тараққиёт банки гуруҳи 1973 йилда ташкил топган. Бугунги кунда банкка 57 та давлат аъзо бўлиб, устав жамғармаси 150 миллиард долларга тенг. Ўзбекистон 2003 йилда ушбу банк аъзолигига қабул қилинган. Ҳозирги кунга қадар Ўзбекистоннинг жами 2,5 миллиард доллардан ортиқ бўлган 30 та йирик инвестиция лойиҳаси банк гуруҳи томонидан маъқулланган.

Акс садо

Пойтахтимизда бўлиб ўтган Ислом тараққиёт банки бошқарувчилар кенгашининг 46-йиллик йиғилишида мазкур халқаро ташкилот гуруҳига кирувчи мамлакатлардан вазирлар, халқаро ташкилотлар раҳбарлари, шунингдек, 2 мингдан ортиқ йирик бизнес вакиллари, экспертлар қатнашди.

Агар бу халқаро молия ташкилоти, унинг ташкил этилиши ҳақида тўхталадиган бўлсак, бу ҳам давр тақозоси, ислом анъаналарига содиқ қолган ҳолда сармоядорлар маблағидан биргаликда фойдаланиш, шерикликда фойда олиш имкониятини бериши билан аҳамиятлидир. Шу маънода, ИТБ 1973 йилнинг 18 декабрь куни Ислом ҳамкорлик ташкилоти мамлакатлари молия вазирлари йиғилишининг қарорига кўра таъсис этилиб, 1975 йил октябрь ойида ўз фаолиятини бошлаган.

Маълумот учун: банк ташкил этилган вақтда унинг аъзолари 22 та мусулмон давлатидан иборат бўлган бўлса, ҳозирги кунга келиб, унинг иштирокчи аъзо давлатлари сони 57 тага етган. ИТБнинг асосий вазифаси аъзо мамлакатларда ислом дини талабларига мувофиқ бўлган ижтимоий ва иқтисодий тараққиётни қўллаб-қувватлашдан иборат.

Албатта, ислом дини анъаналари асосида фаолият олиб борувчи банкнинг йиллик йиғилиши бизнинг юртимизда бўлиб ўтгани халқимизда, тадбиркорларимизда, шахсий жамғарма эгаларида мавжуд сармоялардан ислом ақидаларига содиқ қолган ҳолда фойдаланиш, ундан фойда олиш имконини яратиши билан ҳам катта қизиқиш уйғотиши табиий.

Халқаро анжуманга давлатимиз раҳбарининг ташрифи унинг нуфузини янада оширди, десак, муболаға бўлмайди. Чунки ушбу конференциянинг Тошкентда ўтказилиши ўзига хос рамзий маънога эга. Буни Ўзбекистоннинг ислом дунёси ривожига қўшган ҳиссаси, шунингдек, мамлакатда охирги беш йилда олиб борилаётган изчил ислоҳотларнинг эътирофи, десак, тўғри бўлади.

Анжуманда Президентимиз бугунги кунда дунё мамлакатлари иқлим ўзгариши, йирик миграцион жараёнлар, табиий ресурслар ва озиқ-овқат етишмовчилиги каби синовларга дуч келаётганини таъкидлаб, банк фаолиятини такомиллаштириш бўйича қатор таклифларни билдирди. Жумладан, "Ғарбий Африкадан Шарқий Осиёгача — яшил коридор" номли савдо-иқтисодий маконни шакллантириш концепциясини ишлаб чиқиш таклифи илгари сурилдики, унинг амалга оширилиши ўзаро савдо ва сармоявий алоқалар кенгайишига, мамлакатларнинг иқтисодий жиҳатдан бирлашиши ва барқарор ўсишига хизмат қилади.

Ислом тараққиёт банки ва Саудия Арабистони Подшоҳлиги ҳукуматининг кўмаги билан мазкур анжуман доирасида Ўзбекистоннинг камбағалликни қисқартириш ва тадбиркорликни ривожлантиришга қаратилган саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлайдиган янги лойиҳа — Иқтисодий имкониятларни кенгайтириш жамғармасини ташкил этиш бўйича келишув имзоланган. Капитали 500 миллион долларга етказилиши кўзда тутилган мазкур жамғарма ёшларимиз, аёлларимиз ва қишлоқ аҳолисини тадбиркорликка жалб қилишда катта турткi бўлади.

Анжуманда Ўзбекистон билан кўп қиррали шерикликни кенгайтириш истиқболларига алоҳида эътибор қаратилиб, 2022 — 2025 йилларга мўлжалланган янги ҳамкорлик дастурини тез фурсатда қабул қилган ҳолда амалга ошириш ва Тошкент шаҳрида ИТБнинг тўлақонли ваколатхонасини ишга туширишга келишилди.

Ишончим комилки, исломий анъаналар асосида фаолият олиб борувчи мазкур халқаро молия ташкилотининг Ўзбекистонда ваколатхонаси очилиши ёки келгусида юртимизда исломий банклар ҳам фаолият бошлаши ислом оламига энг кўп буюк олимлар етказиб берган Ўзбекистон халқи фаровонлиги учун хизмат қилади.

Абдиғани УМИРОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

ҲАҚИҚИЙ ИБРАТ НАМУНАСИ

1

Ўз даврида Ўзбекистон мелиорация ва сув хўжалиги вазири, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, Президентнинг давлат маслаҳатчиси лавозимларида самарали ишлади. Айниқса, мустақилликнинг илк йилларида Бош вазирнинг биринчи ўринбосари сифатида мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришдаги долзарб муаммолар ва масалаларни ҳал этишда ҳар томонлама фаоллик кўрсатди.

Исмоил Ҳакимовичга турли даврларда республикамизни бошқарган раҳбарлар билан бирга ишлаш бахти насиб этди. Усмон Юсупов босиб ўтган йўллардан юрди, Шароф Рашидовнинг назарига тушди, мустақилликнинг илк йилларида кечган оғир даврларда Ислом Каримов билан елмака-елка ишлади. Шавкат Мирзиёев давлат раҳбари этиб сайланганидан сўнг "яшариб", фидойилик билан яна қизғин меҳнат жараёнига киришиб кетди. Армонлари, йиллар давомида юрагининг тубида асраб келаётган орзу-ниятлари охирги беш йил ичида ушалди, десам муболаға эмас.

Айнан у кишининг саъй-ҳаракатлари ва давлатимиз раҳбарининг қўллаб-қувватлови билан 2018 йилда Сув хўжалиги вазирлиги янгидан ташкил этилди. Вазир маслаҳатчиси сифатида Исмоил Ҳакимовичнинг ташаббуси билан қисқа вақт ичида сув хўжалиги ходимлари малакасини оширишнинг бутунлай янги тизими яратилди. Вилоятлар сув хўжалиги бошқармаси бошлиғидан тортиб, туман ирригация бўлими, насос станциялари бошқармаси раҳбарлари, сув тежовчи технологиялар бўйича мутахассисларгача ҳар йили вегетация мавсуми якунлаганидан сўнг ўқитилмоқда, малака оширмоқда.

Шахсан ўзи вилоятлардаги йирик сув объектларини бирма-бир кўздан кечириб, камчиликларни бартараф этиш, ишларни такомиллаштириш юзасидан фикр-мулоҳазаларини билдирди. Натижада сув хўжалиги соҳасида янгича илмий ёндашувларни қўллашни кенгайтириш, малакали кадрлар тайёрлаш бўйича Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти билан ҳамкорлик мустаҳкамланди.

Умрни оқар дарёга менгзайдилар. Айнан Исмоил Ҳакимовичнинг умр йўлини оқар сувга ўхшатгим келади. Сув ўз оқими бўйлаб борар экан, ҳар бир манзилга яшиллик, ободлик бағишлайди. Қақраб ётган ерлар ҳам сув бир югуриб ўтганидан сўнг кўркамликка бурканади, сўлиб, ҳолсизланиб қолган ҳайвонот ва набобот олами айнан сувдан куч олади, сув билан қаддини кўтаради.

Исмоил Ҳакимовичнинг умр йўли худди оқар сувдек жўшқин кечди. Баъзи манзиллардан шиддат билан ўтди, улардан ёрқин из, эзгу амаллар қолди. Ҳаётнинг тинч, сокин босиб ўтилган манзиллари ҳам бўлди. Сувнинг йўлини ҳеч нарса, ҳеч ким тўса олмаганидек, яна тўлиб оқди, умр дарёсининг олдинги ўзанига тушиб олди.

Улкан заковат ва салоҳият эгаси, истеъдодли раҳбар ва моҳир ташкилотчи, давлат ҳамда жамоат арбоби Исмоил Ҳакимович кўплаб мукофотлар билан тақдирланган. 1981 йилда "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ирригатор" фахрий унвони, 1992 йилда "Меҳнат шуҳрати" ордени, 1994 йилда "Эл-юрт ҳурмати" ордени, 1996 йилда "Буюк хизматлари учун" ордени, 1998 йилда "Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қурувчи" фахрий унвони, 2007 йилда "Дўстлик" ордени билан мукофотланган. 2021 йилда "Фидокорона хизматлари учун" ордени ҳамда "Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 30 йиллиги" эсдалик нишони билан мукофотланди.

Моҳир сиёсатчи Исмоил Ҳакимович Марказий Осиё давлатлари билан иқтисодий-ижтимоий ҳамкорликни, қўшни халқлар билан дўстона алоқаларни тиклашга беқиёс ҳисса қўшди. Хусусан, ўтган асрнинг 90-йилларида Тожикистон Республикасида юзага келган фуқаролар уруши даврида қийинчиликларни бошдан кечираётган қардош тожик халқига инсонпарварлик ёрдамларини кўрсатиш, уларни озиқ-овқат билан таъминлашда у кишининг меҳнатларини тожик биродарларимиз ҳамон миннатдорлик билан эслайди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг ташаббуси ва бевосита саъй-ҳаракатлари натижасида қўшни давлатлар билан дўстона муносабатлар тикланди. Йиллар давомида узилиб қолган ришталар яна қарор топди. Давлатимиз раҳбарининг 2018 йилда Тожикистонга илк давлат ташрифидан сўнг бир гуруҳ ҳукумат аъзолари ва фаоллар қўшни республиканинг юксак мукофотлари билан тақдирланди. Улар қаторида Исмоил Жўрабеков Тожикистон Республикасининг "Дўстлик" орденига муносиб кўрилди.

Исмоил Ҳакимович билан дилдан суҳбатлашсангиз, қайтадан эътибор ва қадр топгани, орзу-армонлари ушалишига шароит яратиб бергани, ҳолидан доим хабардор бўлиб тургани, бу билан сўнаётган умидларига нур бериб, гўё иккинчи ҳаёт бағишлагани учун давлатимиз раҳбаридан беҳад миннатдор эканлигини такрор-такрор таъкидлашдан чарчамайди.

Жўшқин фаолияти ва бор салоҳиятини сув хўжалиги ривожига бағишлаган, буни умр мазмуни деб билган Исмол Ҳакимович, шубҳасиз, катта мактаб яратди. У кишининг шогирдлари бугун республикамизнинг барча ҳудудида, сув хўжалиги ташкилотларида меҳнат қилмоқда.

Ўзи эса ҳамон эл-юрт ташвиши билан яшайди, улуғ ёшга етганида ҳам илм эгаллашдан заррача чекинмасдан, аксинча, йиллар давомида эгаллаган билимларининг "қаймоғи"ни одамларга улашиш учун интилади.

Исмоил Ҳакимович турмуш ўртоғи раҳматли Сура ая билан бахтли ҳаёт кечирди. Уларнинг бир-бирларига бўлган муносабатига ҳамма ҳавас қиларди. Уч ўғилни жамиятимизга муносиб хизмат қилаётган инсонлар этиб вояга етказдилар. Ўқитиб, уйли-жойли қилишди. 8 нафар невара, 10 нафар чевара кўрдилар.

90 ёш ҳар кимга ҳам насиб қилавермайди. Бу кунларга етганлар бор, етмаганлар бор. Ана шундай улуғ ёшни қаршилаётган Исмоил Ҳакимович зуваласи пишиқ, меҳнатда тоблангани туфайли ҳали ҳам бардам, тетик. Ҳамон сафда.

Устознинг ҳормай-толмай, шижоат билан ҳали яна узоқ йиллар соҳа ривожига ҳисса қўшиб юришларини Яратгандан сўраб қоламиз.

Шавкат ХАМРАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси сув хўжалиги вазири, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.

ҒОЛИБЛИК ТУЙҒУСИ БАЛҚИГАН ЧОҒЛАР...

1

Байрам устига байрам бўлиб кетди — ҳамма бир-бирини табриклаган, суюнчи олган. Сарҳисоб жадвалида жаҳоннинг манаман деган, ҳарбий салоҳияти билан дунёда шуҳрат қозонган давлатларидан юқорида жой олдик. Қувонарлиси, мусобақалар мобайнида жамоалар томонидан жами 37 та рекорд натижа қайд этилган бўлса, шундан 10 таси Ўзбекистон ҳисобига ёзилди. Қиёслаш учун маълумот: Хитой жамоалари беллашувларда 6 та рекордни янгилади.

Мусобақалар ниҳоятда жиддий рақобат руҳида ўтгани интернетдаги хабарлар-у, иштирокчиларнинг ҳикоясидан ҳам аён бўлди. Ўзбекистон ҳарбийлари "Содиқ дўст" (эркаклар), "Содиқ дўст" (аёллар), "Ҳарбий-тиббий эстафета", "Дала ошхонаси" йўналишларида — олтин, "Элбурс ҳалқаси", "Мерганлар марраси", "Отлиқ марафон", "Қуролсоз уста", "Хавфсиз муҳит", "Муҳандис формуласи", "Хавфсиз маршрут", "Қутб юлдузи", "Қўшинлар разведка аълочиси" мусобақаларида — кумуш, "Автозирҳли танк техника устаси", "Ишончли қабул", "Йўл патрули", "Саян юриши" беллашувларида бронза медалларига соҳиб чиқдилар.

Бир ёндан, қўлга киритилган медалларнинг салмоғи дилимизни яйратса, иккинчи томондан, беллашувларга қўйилган номларнинг шоирона жилваси кишига завқ бағишлайди. "Содиқ дўст", "Элбурс ҳалқаси", "Қутб юлдузи", "Дала ошхонаси", "Қуролсоз уста"... Мусобақа моҳиятидан бехабар киши бу номларни эшитаркан, бирор шеър ёки ҳикоянинг сарлавҳасимикан, деб ўйлаши табиий. Гўё бу номларни шоирлар топиб қўйган-у, халқаро адабиёт беллашуви бўлгандай.

Ғолиб ҳарбийларимизни "Тошкент" халқаро аэропортида кутиб оларканмиз, қалбимиз шавқ ва ҳаяжонга тўла эди. Мудофаа вазирлиги масъуллари, ҳарбий хизматчилар, нуронийлар, кенг жамоатчилик вакиллари халқ қаҳрамонларини муносиб кутиб олиш, "Баракалла!" деб уларнинг елкаларига қоқиб, алқаш учун жам бўлгандилар. Айниқса, мусобақада қатнашган ҳарбийлар оила аъзоларининг кўзларидаги қувончу ғурур ҳисларини кўриш мароқли эди.

Аэропорт эшигидан чиқиб кела бошлаган ҳарбийларга қараб "Дада!" деб ҳайқирган болакайни кўриб тўпланганлар завқланиб кулиб қўйишди: "Отаўғил дадасини соғинибди-да!" Албатта, бундай соғинч ҳисси фақат болалар эмас, мард турмуш ўртоқларини кутиб олишга чиққан опа-сингилларимизнинг ҳаё пардаси безаган нигоҳларида ҳам зоҳир эди.

Ғолиблар саф бўлиб, ғалаба ҳақида рапорт беришди. Мудофаа вазирлиги масъуллари, вазирлик ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши аъзолари, фахрийлар музаффар ўғлонлар елкасига тўн ёпиб, белларини ғайрат белбоғи билан маҳкам боғладилар. Уларга меҳр билан тикиларкан, фахрийлардан бири: "Халқимизнинг қонида ғолиблик туйғуси бор-да. Бугун ана шу юзага чиқяпти", деб қолди. "Ҳақ гап, — деди бошқа фахрий, — бугун мамлакатимизда Президентимиз томонидан Қуролли Кучлар тизимига берилаётган юксак эътибор сиз айтган ғолиблик туйғусини уйғотишга сабаб бўлмоқда". Мамнун чеҳраларда ушбу фикрнинг тасдиғи яққол намоён эди...

Тантанали тадбирда сўзга чиққанлар юртимизнинг ғолиб ўғлонларига дил изҳорларини билдирдилар. Туҳфалар, гулдасталар ўз эгаларини топди. Бундай ҳаяжонли лаҳзаларда ижодкорлар илҳом оғушига чўмади. Уларнинг қалбидаги самимият, меҳр, ифтихор туйғулари, тилга кўчган ва кўчмаган ҳиссиётлар шеърга айланади...

СОДИҚ ДЎСТ

Аждодларим адолат тожи учун жанг қилган,
Қабоҳатга қайишган ёғий ҳолин танг қилган,
Гоҳ қон, гоҳо тер тўкиб, тенги йўқ Ватан қилган,
Боболарга муносиб арслонюрак аскарсиз,
Жондан кечиб бўлса ҳам, юрт номусин асрарсиз.

Содиқ дўстсиз —
Ҳақ ва халқ қошида сўз берганим,
Қутб юлдузин кўзлаган бургуткўзли мерганим,
Тиш қайраса — пушмонлик қирмочини ер ғаним,
Боболарга муносиб арслонюрак аскарсиз,
Жондан кечиб бўлса ҳам, юрт номусин асрарсиз.

Тинчлик чоғи, не бахт, жанг — беллашув, ўйин бўлғай,
Ҳарбий пойгада зафар ягона ўйинг бўлғай,
Хавфсиз муҳит яратсанг — ғолиблик тўйинг бўлғай,
Боболарга муносиб арслонюрак аскарсиз,
Жондан кечиб бўлса ҳам, юрт номусин асрарсиз.

Қон эмас, ишқ атрини таратгай гул ҳамшира,
Дала ошхонасида сузилмайди ғам сира,
Хатарсиз йўл очгайсиз — тўзғимас эл хавфсираб,
Боболарга муносиб арслонюрак аскарсиз,
Жондан кечиб бўлса ҳам, юрт номусин асрарсиз.

Маррага илк келгайсиз, отлиқми ё пиёда,
Олтин, кумуш нишонлар илкингизда зиёда.
Ҳеч ким мағлуб бўлмагай — тинчлик бўлса дунёда...
Боболарга муносиб арслонюрак аскарсиз,
Жондан кечиб бўлса ҳам, юрт номусин асрарсиз.

Нодир ЖОНУЗОҚ,
Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши аъзоси, шоир.

ЖАҲОН ТАЪЛИМ МАЙДОНИГА КИРИШГА ЙЎНАЛТИРИЛГАН ЯНГИ ТИЗИМ

Таълим тизимини ривожлантиришни давлат сиёсати даражасига кўтарган мамлакатларда, албатта, ўсиш тенденцияси кузатилади. Шу маънода, юртимизда ҳам ёшларнинг жаҳон андозаларига мос шароитларда замонавий билим ва касб-ҳунарларни эгаллаши, жисмоний ҳамда маънавий жиҳатдан етук инсонлар бўлиб камол топишини таъминлаш, уларнинг қобилият ва истеъдоди, интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариш, она-юртимизга садоқат ҳамда фидойилик туйғуларини шакллантириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Мушоҳада

Бунда давлатимиз раҳбарининг олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича қабул қилинган қатор қарорлари ҳамда ушбу йўналишни тубдан такомиллаштиришга оид алоҳида дастурлар муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қиляпти.

Таҳлил қиладиган бўлсак, қандай соҳада бўлмасин, юқори билимга эга мутахассислар илмий тадқиқот ишланмалар билан шуғулланиш, янги маҳсулот турлари ҳамда инновацияларни яратиш, технологияларни ривожлантириш имкониятига эга бўлади.

Жаҳондаги глобаллашув жараёнлари ва компаниялар ўртасидаги мавжуд чуқур рақобат муҳити мутахассисларни ҳам фавқулодда шунга тайёр бўлишларини талаб этади. Улар нафақат ўз ғояларини ривожлантириш ва яратилган назарий моделларини амалда жорий этиш учун қулай шароитларни таъминлайди, шу билан бирга, иқтисодиётнинг инновацион ривожланиши учун ҳам муҳим интеллектуал омил ҳисобланади.

2007 — 2011 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси асосида мамлакатимизда кадрлар тайёрлаш тизими янада такомиллаштирилди. Илм-фан ва ишлаб чиқариш йўналиши уйғунлашди.

Бугунги кунда жаҳонда юқори технологиялар ва ахборотлаштириш жараёнларининг ривожланиши даврида юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш учун компаниялар ўртасида рақобат кураши бирмунча ошди. Бу нафақат тижорат ташкилотларига, балки илмий-тадқиқот марказлари, таълим муассасаларига ҳам тегишли.

Замонавий таълим сифати тўғрисидаги масала биринчи навбатда ҳал қилиниши керак бўлган муаммолардан бири бўлиб қолаверади. Зеро, мамлакатда мавжуд олий таълим муассасалари келгусида мутахассисларнинг аниқ касбий соҳадаги билимларини шакллантиради.

Олий таълим муассасалари мамлакатнинг ҳар жиҳатдан ривожланишига хизмат қилади. Интеллектуал ресурсларнинг юксак даражасига асосланувчи замонавий технологияларнинг тараққий этиш даражаси ва ушбу ресурсларга эгалик қилишни истаган давлатларнинг рақобати бугунги кунда нафақат иқтисодий томондан, балки ижтимоий ва сиёсий юксалишнинг асосий омили бўлиб хизмат қилмоқда.

АҚШ, Европа ва Осиё мамлакатларидаги энг юқори рейтингга эга бўлган олий таълим муассасаларини қараб чиқадиган бўлсак, уларнинг барчаси ривожланган давлатлар ҳудудида жойлашган ва таъкидлаш лозимки, улар ўз мамлакатларининг дунё ҳамжамиятидаги ўрнини янада мустаҳкамлаяпти.

Замонавий глобаллашув шароитида олий таълим муассасаларида таълим тизимининг шаклланиши ҳамда ривожланиши янги инновацион шароитларга ва иқтисодиёт талабларига мувофиқлигини таъминлашга барча таълим муассасалари амалда ҳаракат қилмоқда.

Таъсир этадиган омиллар нималардан иборат?

Олий таълим муассасаларига таъсир этадиган омиллар: биринчидан, ташкилот ва корхоналар, давлат муассасалари томонидан битирувчи мутахассисларга бўлган талаб шаклланса, иккинчи томондан, абитуриентларнинг олий таълим муассасаларига кириши учун шарт-шароитлар шаклланади.

Шунга кўра, ўз навбатида, таълим муассасалари касбий соҳада зарурий тайёргарликка эга битирувчиларни иш билан таъминлаш бўйича меҳнат бозорига ва истеъмолчиларга таъсир кўрсатади ва бунга боғлиқ равишда рақобатбардош мутахассисларга ҳам талаб доимо ўсиб боради.

Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш қуйидаги мақсадларга эришишни назарда тутади:

— олий таълим муассасаларида мутахассисларни тайёрлаш сифати ва самарадорлигини ошириш;

— фан, таълим ва ишлаб чиқариш ўртасида алоқаларни мустаҳкамлаш;

— инновацион фаолиятни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган инфратузилмани яратиш;

— юқори малакали мутахассисларни тайёрлашнинг замонавий усулларини жорий этиш асосида инновацион ғояларни ишлаб чиқиш;

— профессор-ўқитувчиларнинг касбий даражаси ва малакасини доимий равишда ошириб бориш;

— таълим муассасаларида инновацион фаолиятни молиялаштириш механизмини самарали ташкил этиш;

— инновацион фаолият билан боғлиқ ахборот базасининг етарлилиги ва шаффофлигига эришиш;

— инновациялардан фойдаланиш асосида таълим жараёнини узлуксиз такомиллаштириб бориш;

— касбий масалаларни ечишга талабаларни ижодий ёндашадиган ва масъулиятли қилиб тарбиялаш кабилар.

Замон талаби — инновацион таълим

Қайд этиш лозимки, талабаларнинг контингенти ва олий таълим муассасалари сонини кўпайтириш, билимлар сифати, олий таълимнинг янги функциялари, ахборот миқдорининг ўсиши, инновацияларнинг кенг тарқалиши билан боғлиқ масалалар ҳал қилинди.

Жамиятнинг ҳозирги ривожланиш даражаси таълим олувчиларда келажакни режалаштириш қобилияти, келажак учун жавобгарлик ҳисси, ўзига ва ўз касбий қобилиятларига ишончни шакллантиришга қодир бўлган янги таълим тизими — инновацион таълимни талаб қиляпти.

Ҳозирги кунда республикамизда иқтисодий ривожланишнинг глобаллашуви шароитида давлатнинг рақобатдошлиги унинг мавжуд илмий-техникавий салоҳиятидан тўлақонли фойдаланиш, инновацияларни иқтисодиётгагина эмас, балки таълимнинг барча турида ҳам самарали жорий этиш имкониятлари билан бевосита боғлиқ.

Анъанавий касблар таркибида, ёшларнинг касб танлашида қадриятлар ва мўлжаллар тизими ҳамда меҳнатни татбиқ этиш соҳаларида жиддий ўзгаришлар юз берди. Буларнинг барчаси мутахассисларнинг янгича типи — инновацион фикрлаш услубига эга бўлган рақобатбардош кадрлар пайдо бўлганини тасдиқлайди.

Олий таълим муассасаларида кадрларни бошқариш самарадорлигини оширишнинг асосий жиҳатлари ва йўналишлари қуйидагилардан иборат бўлиши зарур:

— мутахассисликлар ва касблар бўйича педагогик кадрлар билан таъминланганлигини ўрганиш ва унга баҳо бериш;

— олий таълимда инновацион фаолиятни ташкил этиш борасида самарали ҳуқуқий базанинг мавжудлигига эришиш;

— ўқув жараёни самарадорлигининг тўғри ҳисобланганини, унинг ўқув нормаларида тўғри акс этганини аниқлаш;

— таълим муассасаларида инновацияларни яратиш ва ишлаб чиқаришга жорий этишда корхона ва ташкилотлар қизиқишини ҳисобга олиш;

— олий таълим муассасалари фаолиятида ўқув жараёнини ташкил этиш ҳолатига ва унинг даражасига баҳо бериш;

— таълим муассасаларида профессор-ўқитувчилар меҳнатини рағбатлантириш ва ўқув жараёни билан боғлиқ психологик вазиятга одилона баҳо бериш;

— соҳада мутахассисликлар бўйича педагогик кадрлар захираларини аниқлаш, улардан янада тўлароқ ва самаралироқ фойдаланиш чораларини ишлаб чиқиш долзарб муаммолардан биридир.

Умуман, мамлакатимизда жаҳон таълим майдонига киришга йўналтирилган янги таълим тизими қарор топмоқда. Бу жараён билан бир вақтда педагогик ўқув-тарбия жараёнининг назарияси ва амалиётида сезиларли ўзгаришлар содир бўляпти. Таълимдаги ёндашувлар таркиби ўзгармоқда ва бошқача муносабатлар, педагогик менталитетлар ўрнатиляпти.

Демак, таълим тизими яқин келажакда бундан-да тараққий этиб, ривожланган давлатлар таълим тизими билан тенглашади. Бугунги ислоҳотлардан кўзланган мақсадлар ҳам шундан иборатдир.

Муҳаббат ҲАКИМОВА,
Тошкент давлат иқтисодиёт университетининг Инновацион таълим кафедраси мудири, педагогика фанлари доктори, профессор.

МЕН НЕЧУН СЕВАМАН, ЎЗБЕКИСТОННИ?

Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Абдулла Ориповнинг пурмаъно ушбу сатрлари доим қалбимизни тўлқинлантиради. Шу саволни такрор ва такрор ўзимга бераман: "Бу ўлкани севмасликнинг ҳеч иложи йўқ" дейман ва қатор исботу далиллар тизилиб келаверади ёдимга...

Муносабат

Бугун кўп миллатли халқимиз жонажон Ватанимиз мустақиллигининг ўттиз йиллик қутлуғ байрамининг қувончи ва шукуҳи, хотиралари билан яшамоқда. Истиқлолимизнинг 30 йиллик тўйи муносабати билан "Янги Ўзбекистон" боғи ва Мустақиллик монументи очилишига бағишланган маросимда иштирок этдим, тантаналар ҳамон кўз ўнгимдан ўтиб турибди.

"Янги Ўзбекистон" мажмуасининг ғоявий ва меъморий ечимларига алоҳида эътибор қаратилгани яққол кўзга ташланиб турибди. Президентимиз таъбири билан айтганда, агар юқоридан назар ташласангиз, боғнинг шакли улкан дарахтнинг бешта шохига ўхшайди. Бу эса Ҳаракатлар стратегиясининг бешта устувор йўналишини рамзий маънода ифода этади. Бу гўзал боғда пойтахтимиз аҳолиси, Тошкент вилояти ва бошқа ҳудудларимиздан, хориждан келадиган меҳмонлар яйраб дам олиши, оиласи, фарзандлари билан бирга мазмунли ҳордиқ чиқариши учун барча замонавий шароит яратилмоқда.

Байрам тантаналарининг қамрови, маҳобати таъсирида "буюк халққа шундай буюк байрамлар ярашади", дейман такрор ва такрор. Тарихда ўз ўрни бор, буюк аждодлари билан ҳақли равишда фахрланиб юрган, бетакрор маданий обидалар бунёдкори сифатида шуҳрат қозонган меҳнаткаш ва заҳматкаш халқимиз пандемия ва глобал иқтисодий инқироз таъсирига қарамасдан, ўз мустақиллигининг 30 йиллик байрамини муносиб меҳнат зафарлари, улкан ютуқ ҳамда ғалабалар билан кутиб олганлигидан шу макон фарзанди сифатида фахр-ифтихор туйғуларини туяман. Ана шу мақтовга сабабчи бўлган уммонга тенг меҳнат, заҳматлар ичида менинг ҳам нуқрадек ҳиссам борлигидан қувонаман.

Ҳозир Ватанимизнинг қайси ҳудудида бўлманг, у ерларда янги-янги корхоналар, замонавий уй-жойлар, илм-фан, таълим, тиббиёт, маданият ва спорт масканлари, равон йўл ҳамда кўприклар, боғ ва хиёбонлар барпо этилаётганининг гувоҳи бўласиз. Истиқлол йиллари давомида юртимизда янги давлат ва жамият қуриш йўлидаги барча саъй-ҳаракатларнинг ҳуқуқий асосларини яратиш борасида парламент — Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан ҳам муҳим ишлар амалга оширилди. Икки оғиз сўз билан айтганда, биз депутатлар фақат қонун чиқарувчи олий орган вазифалари билан чегараланиб қолмай, Ватанимиз ижтимоий, иқтисодий, сиёсий ҳаётининг барча соҳасида фаол иштирокчи бўла олганимиз ва энг муҳими, буни сайловчиларимиз, халқимиз эътироф этаётганлигидан бахтлимиз.

Халқимизнинг янада фаровон, янада эркин ҳаёт кечириши учун мустаҳкам ҳуқуқий замин бўлаётган қарорлар, қонунлар бунёд бўлишида биз депутатларнинг ҳам ҳиссаси борлиги барчамизга ғурур бағишлайди. Ватанимиз янада ободликка юз буриб, сайловчилар биздардан, мамлакатимиз раҳбариятидан рози бўлаётгани кучимизга куч, ғайратимизга ғайрат қўшади. Ана шундай хайрли ишлардан бири сифатида Мустақиллик байрами муносабати билан давлатимиз раҳбари томонидан имзоланган яна бир муҳим Фармон бўлди. Ушбу ҳужжатга мувофиқ, озодликдан маҳрум этиш жазосини ўтаётган, қилмишига чин кўнгилдан пушаймон бўлиб, тузалиш йўлига қатъий ўтган 215 нафар шахс афв қилиниб, ўз оиласи ва яқинлари бағрига қайтиш имконига эга бўлди.

Йўлидан адашган бир инсоннинг кўзидаги аччиқ ёшнинг қувонч ёшларига айланишига сабабчи бўлган инсон қанчалар савобу каломга эга бўлишини тасаввур қилинг. Лекин 215 оиланинг минглаб аъзоларининг қувончига тўлган Ўзбекистонда улар учун истиқлол шодиёнаси афсонавий байрам бўлгани аниқ. Янгиликларга, енгилликларга, эркинликларга бой бундай давлатлар дунё тургунча турсин. Шундай ўзгаришларни кўз ўнгингда кўргач, "Мен шунинг учун севаман, Ўзбекистонни" дегинг келади.

Қаҳрамон ЭРГАШЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

ОСОЙИШТАЛИГИМИЗ ПОСБОНЛАРИНИНГ МАШАҚҚАТЛИ ВА ЖАСОРАТГА БОЙ ФАОЛИЯТИ ИФОДАЛАНГАН МАЖМУА

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги академияси томонидан мамлакатимиз мустақиллигининг 30 йиллигига бағишлаб, "Ўзбекистонда жамоат тартиби ва хавфсизликни таъминлаш тарихи" монографияси чоп этилди.

Генерал-лейтенант Баҳодир Матлюбов муаллифлигида нашр қилинган ушбу китобда ўзбек давлатчилигининг шаклланиши ва ривожланиши даврида жамоат тартиби ҳамда осойишталикни сақлаш борасида олиб борилган ишлар, жонбозликлар тарихий факт ва далиллар, ҳаётий мисоллар асосида ёритиб берилган.

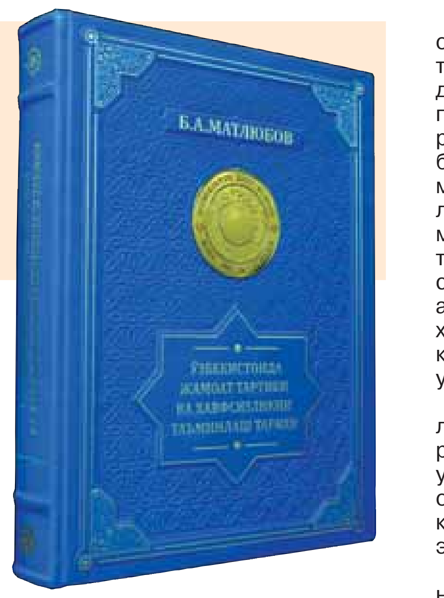

Китоб жавонингизга

Барчамизга маълумки, мамлакатимиз мустақилликка эришган дастлабки кунларданоқ изчиллик билан тинчликпарвар сиёсатни юритиб келмоқда. Ўзбекистонда тинчлик ва осойишталикни таъминлашнинг самарали тизими яратилган.

Глобаллашган бугунги дунёда одамларнинг хотиржамлигини, давлат хавфсизлигини таъминлаш, ҳар қандай хатарларнинг олдини олиш қанчалар мураккаб, нозик ва қалтис масала эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Шу боис республикамиз ички ва ташқи сиёсатида тинчлик-тотувликни мустаҳкамлаш, барқарорликка эришиш устувор йўналишлардан бирига айланган.

Зеро, Юртбошимиз Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек: "Тинчлик ва соғлиқ — ҳар бир инсон учун бебаҳо неъмат. Агар шу икки соҳада олдимизга қўйган мақсадларимизга эришсак, бу энг катта ютуғимиз бўлади ва халқимиз биздан албатта рози бўлади".

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва органлари ўзига хос, мураккаб тузилишга эга. Ушбу тузилманинг муҳим вазифаси — қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни мунтазам мустаҳкамлаб бориш, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, жиноятчиликка қарши курашишдан иборат.

Юртимиз истиқлолининг дастлабки йилларидаёқ собиқ иттифоқ Ички ишлар вазирлигига қарашли таълим муассасалари Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тасарруфига ўтказилди. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги олий ва ўрта махсус мактаблари негизида Ички ишлар вазирлиги Академияси ташкил этилиши эл-юрт осойишталигини таъминлашга қодир бўлган юқори малакали кадрлар тайёрлашнинг комплекс тизимини яратишда илк қадамлардан бири бўлди.

Осуда ҳаётни таъминлаш учун қайси соҳада меҳнат қилишимиздан қатъи назар, барчамиз астойдил ҳаракат қилишимиз, фидойилик кўрсатишимиз талаб этилади. Бу, ўз навбатида, барча ҳуқуқ-тартибот идоралари, жумладан, ички ишлар органлари ходимлари зиммасига катта масъулият юклайди.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида замонавий кўринишдаги ички ишлар органлари шонли ва зафарли йўлни босиб ўтди, ўз вақтида фуқароларнинг тинчлиги ва ҳуқуқларини ҳимоя қилишда мислсиз жасорат кўрсатди.

Тарихда халқимиз бошидан кечирган суронли воқеликлар, оғир ва машаққатли даврда тинчлик ва осойишталикни таъминлашда ҳуқуқ-тартибот посбонларининг қўшган улкан ҳиссасини ўзида ҳар томонлама акс эттирган яхлит илмий-тарихий китоб ёки ҳужжатлар тўплами шу пайтга қадар яратилмаган эди.

Дарҳақиқат, бу китоб Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари босиб ўтган тарихий йўлни умумлаштиришдаги илк ҳаракат ҳисобланади. Кенг китобхонлар эътиборига ҳавола этилаётган мазкур монография маълум даражада Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари босиб ўтган тарихий йўлга оид билимлар бўшлиғини тўлдиради. Дастлаб Туркистон ишчи-деҳқон совет милициясининг пайдо бўлиши, унинг халқимиз эришган ютуқларни ҳимоя қилиш учун кураши, мустақиллик арафаси ҳамда мустақил Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари тузилмаси ва фаолияти ҳақидаги тасаввурларимизни янада кенгайтиришга, билимларимизни бойитишга хизмат қилади.

Муаллиф мамлакатимизнинг ҳуқуқ-тартибот идораларида 40 йилдан ортиқ хизмат қилган. У хавфсизлик ва осойишталик посбонларининг фаолиятини ичдан билади. Уларнинг кучли ирода ва қаҳрамонлик фазилатларига гувоҳ бўлган, мураккаб ва қалтис жараёнларда неча бор иштирок этган. Шу боис Б. Матлюбов буюк аждодларимиз амалга оширган буюк тарихий ишларни, уларнинг енгилмас иродаси ва матонатини, қаҳрамонликларини, ўтган таҳликали йиллар ҳақиқатини аниқ мисоллар асосида замондошларимизга, авлодларга етказишга маънан ҳақли ҳамда у бу шарафли вазифани мазкур китоб воситасида муваффақият билан уддалаган, десак, муболаға эмас.

Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органларининг жасоратга тўла тарих зарварақларини ўқир эканмиз, унинг кучи — меҳнаткашлар кенг оммасининг таянчи, халқнинг қўллаб-қувватлаши билан чамбарчас боғлиқ эканини яққол англашимиз мумкин.

Китобда ҳуқуқ-тартибот ходимларининг бугунги кундаги фаолиятига, тизимда амалга оширилаётган кенг миқёсли ўзгаришларга алоҳида эътибор қаратилган. Бинобарин, ҳозирги кунда Президентимиз томонидан илгари сурилган Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган аниқ вазифа ва йўналишларнинг ижросини таъминлаш борасида ички ишлар органлари тизимида амалга оширилаётган ислоҳотлар жадал тус олмоқда.

2017 йилнинг 10 апрелида Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ички ишлар органларининг фаолияти самарадорлигини тубдан ошириш, жамоат тартибини, фуқаролар ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлашда уларнинг масъулиятини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони қабул қилинди. Мазкур ҳужжатда Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари тизимини ислоҳ қилишнинг энг муҳим йўналишлари аниқ белгиланди.

Бугун янги Ўзбекистонда амалга оширилаётган "хавфсиз шаҳар", "хавфсиз қишлоқ", "хавфсиз маҳалла", "хавфсиз оила" концепциялари боис турмуш ободлиги, юрт осойишталиги барқарор, кунларимиз баракали, тунларимиз ҳадик-хавотирсиз, сокин, осмонимиз мусаффо.

Ана шундай саодатга эришишда ҳуқуқ-тартибот ва осойишталик посбонларининг меҳнати, уларнинг самарали фаолиятига оид соҳавий ислоҳотлар, жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш, ички ишлар органларини эл-юрт манфаатига хизмат қиладиган чинакам халқчил тизимга айлантириш йўлида катта ишлар олиб борилаётгани, барча куч ва имкониятлар сафарбар этилгани китобда кенг ёритилган.

Президентимиз 25 октябрь — Ўзбекистон Республикаси ички ишлар органлари ходимлари куни муносабати билан йўллаган табригида: "Мустақиллик йилларида бутун мамлакатимиз қатори ички ишлар органлари ҳам ғоят шарафли ва масъулиятли йўлни босиб ўтди. Соҳа ходимларининг жамоат тартиби ва тинчлик-осойишталикни сақлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш борасидаги фидокорона хизматини, айниқса, уларнинг бугунги пандемия шароитида кўрсатаётган жонбозликларини халқимиз яхши англайди ва муносиб қадрлайди", дея фаолиятимизга юксак баҳо берди.

Мазкур китоб мазмун-мундарижаси, ўзига хос замонавий дизайни ана шу эътирофга ҳамоҳанг эканлиги билан кўнгилларимизни янада равшан этади.

Зокиржон АЛМАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирининг маслаҳатчиси, генерал-полковник.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 948. 31 673 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ISSN 2010-8788

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор А. Исмаилов томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — Р. Шерқулов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.15 Топширилди — 23.30 1 2 3 4 5 6